

Universitaire frustratie bij opening van academisch jaar

VREDEVOOGD: BEZUINIGINGEN HEBBEN GRENS BEREIKT

Als de minister ernst wil maken met het 'besturen op afstand', moet hij daarvoor bij de universiteiten ook de ruimte creëren. Daaraan ontbreekt het echter volkomen, zei een ongewoon kritische collegevoorzitter drs. L.E.H. Vredevoogd tijdens de opening van het academisch jaar. Zowel in de relaties met het bedrijfsleven als voor het ontwikkelen van nieuwe management- en organisatievormen hebben de universiteiten volgens hem dringend behoefte aan experimenteerruimte.

Vredevoogd schetste de patstelling die ontstaat door een tweezijdig benepen overheidsbeleid: als gevolg van de bezuinigingen zoeken de universiteiten naar andere bronnen van inkomsten; dat streven wordt echter gedwarsboord door achterhaalde wettelijke bepalingen. Universiteiten zouden bijvoorbeeld in staat moeten worden gesteld risicodragende investeringen te doen en 'public-private-partnerships' aan te gaan, betoogde hij. Gebeurt dat niet, dan lopen de universiteiten het gevaar dat interessante activiteiten

zich buiten haar muren zullen gaan afspelen, in relatief geïsoleerde instituten. Daarmee gaat dan de noodzakelijke koppeling tussen onderzoek, onderwijs en de maatschappelijke praktijk verloren, waarschuwde Vredevoogd.

Het nieuwe universitaire élan moet dus niet worden afgeremd door ambtelijke enghartigheid; aan deze universiteit ontbreekt het voorlopig niet aan de wil tot vernieuwing, constateerde hij overigens tevreden.

Harde woorden vielen er over de voortdurende aanslagen op de universitaire begrotingen. De argumentatie daarvoor acht Vredevoogd uitsluitend nog van budgettaire aard. De relatie tussen doelen en middelen in het hoger onderwijsbeleid dreigt verloren te gaan; "het lijkt erop of de overheid gebiologeerd is geraakt door (...) kostenbeheersing en doelmatigheid."

Maar op die punten zijn al maximale resultaten geboekt, hield Vredevoogd zijn gehoor voor. Nieuwe bezuinigingen zijn niet meer op te vangen met verhoging van doelmatigheid of beperkte taakafstoting: "De grens is bereikt".

"Universitaire enquête"

Waar de voorzitter van het college van bestuur enthousiast nieuwe managementvormen propageerde en de relatie met het bedrijfsleven alleen maar inniger gestalte scheen te willen geven, trok zijn natuurlijke opponent, universiteitsraadvoorzitter drs. Peter Hilderink, alvast aan de rem. Hij maakte duidelijk welke grenzen in ieder geval niet overschreden mogen worden. Over de noodzaak van doelmatigheid in het universitaire bestuur bestaat weinig onenigheid, maar de bedrijfsmatigheid mag niet de boventoon gaan voeren, vond Hilderink, temeer omdat met de bestaande democratische bestuursstructuur goed valt te werken. Onder bepaalde condities kan het college van bestuur daarbinnen voldoende eigen beleidsruimte krijgen. De eerste conditie betreft de noodzakelijke vertrouwensrelatie tussen universiteitsraad en college, de tweede de mogelijkheid van controle. Hilderink bepleitte een versterking van de controlefunctie in het universitaire bestuur. Openbaarheid, zoals belichaamd door de universitaire pers, speelt daarin een belangrijke rol, maar de universiteitsraad zelf kan ook nieuwe instrumenten gebruiken. Zo noemde hij de mogelijkheid van directe rapportage van de interne accountantsdienst aan de raad, en een universitaire pendant van de parlementaire enquête.

Wammes Bos

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Negende jaargang, nummer 2, 9 september 1988

Inhoud

Pagina 3

Diesredes

Tijdens de traditionele opening van het Academisch Jaar keken de rectores reikhalzend uit naar 1992, het jaar waarin het internationale karakter van de instellingen duidelijk geprofileerd moet zijn.

Pagina 5

Academische boekhandel

De Maastrichtse boekhandel Leiter-Nypels mag zich niet langer tooien met het predikaat 'academisch'. Na vijf jaar heeft de universiteit een einde gemaakt aan haar bijzondere relatie met Leiter-Nypels, alom beschouwd als een veredelde Bruna. Kritiek op de hoge kosten van het tijdschriftenpakket, het weinig deskundige personeel en het gebrek aan voeling met de academische wereld deden de boekhandel uiteindelijk de das om.

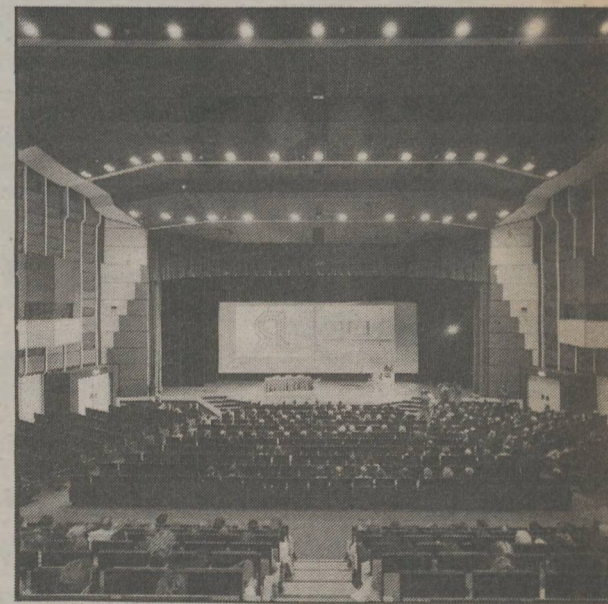
Pagina 7

Pers-risico's

Twee jaar geleden werden de resultaten van het onderzoek naar ski-risico's in diverse kranten weggehoond. De constatering dat mensen met een borrel op minder kans maakten op een ongeluk leende zich voor grappen, maar nu Bouter het vervolgonderzoek in zijn proefschrift heeft gepubliceerd, klinkt de constatering veel aannemelijker.

Pagina 8-9

Eerste lichtung

Vier jaar geleden begonnen zesennegentig studenten aan een studie economie in Maastricht. Vijftien van hen kunnen zich sinds afgelopen woensdag econoom noemen. Met vier afgestudeerden keken we terug op hun periode als proefkonijn. En verder een gesprek met de eerste en laatste decaan over hun faculteit.

the
m-
'88

15-19 november 1988
Kasteel Vaalsbroek
Vaals

Brochure en aanmeldings-
formulieren zijn verkrijgbaar bij:
• studie-adviseur
• studievereniging
• DSM
Afdeling Management
Development
t.a.v. Drs. C. Speur
Postbus 6500
6401 JH Heerlen
Tel.: 045-782798/782794

Kosten van deelname f. 50,-
Aanmelden vóór 1 oktober a.s.

DSM

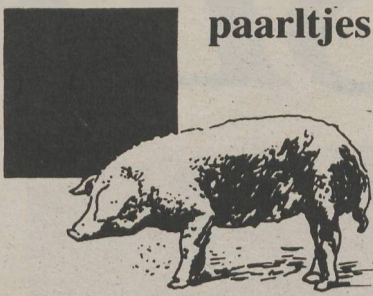
If we don't have a solution,
we find one.

the
i
n
d
u
s
t
r
i
a
l
m
a
r
k
e
t
i
n
g
e
x
p
e
r
i
e
n
c
e

**DSM organiseert TIME voor
studenten met een**
• technische
• bedrijfseconomische of
• bedrijfskundige opleiding

TIME is:
• werken met cases
• toepassen van industriële
marketing
• kennismaken met DSM

paartjes

Nijmeegs rechtenstudent zoekt i.v.m.
stage in Maastricht kamer in onderhuur
van half sept. tot half nov. Henk van
Alebeek 080-773229

Te koop in Riemst (B): Ruim,
halfvrijstaand, geheel gerenoveerd,
rustig gelegen HUIS in zeer goede staat
van onderhoud, geheel voorzien van
CV. Mooi aangelegde tuin van ca. 1000
m2 met vrijstaande, opgemetselde
kweekkas. Indeling: Hal, toilet,
studeer/werkkamer, eet/zitkamer,
keuken, CC/hobbyruimte, grote kelder.
Serre, waskeuken, schuur met zolder,
ommuurde binnenplaats. 1e etage:
badkamer (ligbad, douche, wc, 2
wastafels), 6 slaapkamers. 2e etage:
zit/werkruimte, badkamer (douche,
WC, wastafel, 2 slaapkamers, vide.
Vraagprijs BF 4.900.000 k.k. Tel:
09-3212453856

Wie moet ook in oktober zijn eerste
jaars FdGW toets statistiek en
computervaardigheden overdoen en wil
samen met mij daarvoor studeren en
oefenen? Suzanne, tel. 436071.

Te koop aangeboden:
economie-boeken. - Grondslagen van
het Marketing Management. Verhage
en Cunningham. - Overheidsfinanciën.
L. Koopmans en A.H.E.M. Wellink-
Management en Organisatie. Keuning
en Eppink. - Principles of Corporate
Finance. Brearly & Meyers. - Externe
Verslaggeving. Klaassen en Bak. -
Cost Accounting. Hongren/Foster. -
Statistical Concepts with Applications to
Business and Economics.
Madsen/Moeschberger. - Economics.
Samuelson & Nordhaus. Bel:
045-252920.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen
bellen naar: 04950-24354.

Verhuizen? Huur een busje bij Stichting
BUBU, f 45,00 per dag, f 0,30 per km.
eerste 100 km vrij. (excl. BTW), tel.
210649/211048.

Nijmeegs rechtenstudent zoekt in
verband met stage in Maastricht kamer
in onderhuur van half september tot half
november '88. Henk van Alebeek, tel.
080-773229.

Donderdag 15 september: Feest en
Fakirshow op de Veronicaboot!! Wel
even je hoofd erbij houden...!! Ars
Vivendi.

Kamer in onderhuur aangeboden per 1
oktober 1988. Wij zoeken iemand van
minimaal 21 jaar. Telefonische reacties
alleen mogelijk dinsdag 13 september of
woensdag 14 september tussen 18.00 en
23.00 uur. Nummer 210289.

Te koop 1-persoonsbed 90x200 met
binnenveringsmatras, 3 jaar oud, model
ziekenhuisbed. Vraagprijs: f 175,00.
Tel. 043-214165, vragen naar Monique.

Te koop aangeboden: Etna 4-pits
gasoven met venster, kleur wit.
f 150,00. Tel. 043-430989.

Flat te huur van half september tot half
december à f 350,00 per maand. Els de
Vos, tel. 616018.

Spoed! Attentie
Diensthoofden/Stagegroepvoorzitters.
Huidige medewerker Studentenzaken
zoekt met ingang van 1 december 1988
tijdelijke werkzaamheden van
administratieve aard voor 0,5 fte. Vanaf
1 januari 1989 ben ik full time
beschikbaar. Wie reageert? Tel. 887345
of 887162.

Te koop studieboeken 1e en 2e jaars
rechten. Tel. 043-642293.

Gezocht: Jazz-pianist met Real Book
ervaring voor het jazzsextet Straight to
the Gate. Bellen naar: Mattie Poels, tel.
043-436039. John Oomes, tel.
043-255171.

Aangeboden: cursus Latijns
Amerikaanse percussie, 6 avonden
(donderdag). Start 15/9/88. Kosten
f 36,00. Zelf instrument meebrengen.
Inlichtingen: Corry, tel. 616432.

Busje huren? Bij Stichting BUBU geen
kuren. Bel: 210649/211048.

(Advertentie)

CRALS TAXI'S

Part-time
chauffeurs

gevraagd voor weekend.
Cabergweg 14, 6217 SC Maastricht.
Tel. 212200 (administratie).

COPYSHOP
DELNOY

A4
KOPIE
8 ct. INCL.

Grotere oplagen in sneldruk voordeliger

s' maandag t/m vrijdag geopend

Abtstraat 23 6211 LS Maastricht tel. 219455
(zijstraat v/d Tongersestraat)

KWALITEITSKOPIE

SNELLE APPARATUUR

2

Eerstejaars studente geneeskunde zoekt
kamer, liefst in omgeving Randwijk.
Tel: 045-413193

Gezocht: nachtwacht in het vormings-
en scholingsinstituut Driekant te
Valkenburg. Taken: sluiten gebouwen,
bewakingswerkzaamheden, optreden
tijdens noodsituaties (waarschuwen
personeel, arts, etc.). Méér informatie
te verkrijgen bij mevr. Odekerken,
Hoofd Civiele Dienst, tel. 04406-15353,
Stichting Driekant, Broekhem 114,
Valkenburg

Hou je ook van appelmoes en spinazie?
Bel Moniek 635837

Voor al Uw afgezaagde grappen bel
Klaas Kippegaas alias knutsel Wim. Tel.
438002

Mijn kamer is afgebrand! Dus zoek ik
met spoed een nieuwe. Ik ben 21 jr.,
studeer geneeskunde. Huur tot f 400,-
Tel: 043-252021

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg, uitgave
van de Stichting Observant
Verschijnt wekelijks

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Cees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hameleers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Bert Bakker
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hameleers
Evelyne de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Frits Widdershoven
Paul Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Paartjes
Paartjes schriftelijk inleveren bij
de redactie. Niet-commerciële
Paartjes zijn gratis voor studenten
en personeelsleden. In alle andere
gevallen bedraagt de prijs f 7,50
Paartjes waarin onroerend goed
te koop wordt aangeboden kosten
f 25,-

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de
redactie 043-887174

Mededelingen
Mededelingen voor de
Bulletin-pagina's doorgeven aan
Frank Speet, dienst Voorlichting,
telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 35,- per jaar.

Diesredes over internationalisering en regelgeving

RECTORES OP WEG NAAR 1992

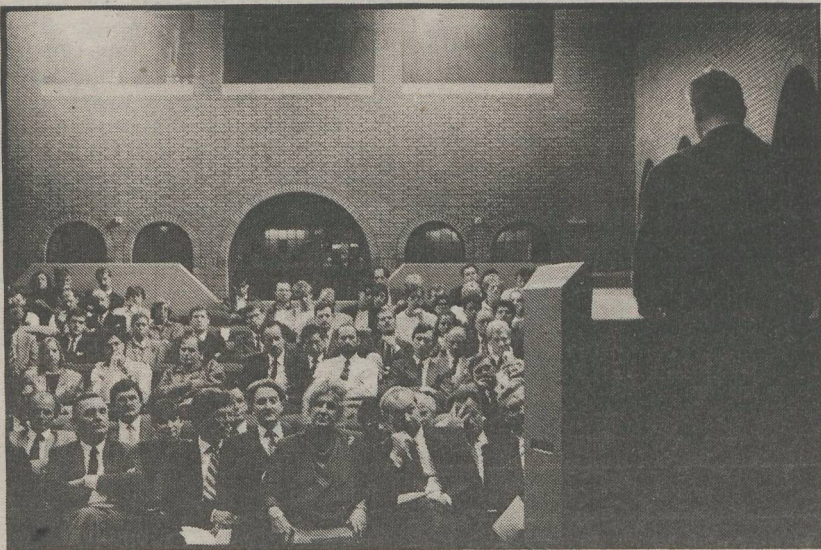
Pessimisme en zelfvertrouwen. Dat zijn de kenmerken van de redes, die maandag weer aan alle universiteiten werden gehouden tijdens de traditionele opening van het Academisch Jaar. Er heerst grote wrevel over de barrières die de overheid opwerpt voor een 'ondernemende', 'vitale' of 'inspirerende' universiteit, maar ook geloof in eigen kunnen. Geloof, het best verwoord in de peptalk van de Tilburgse prof. dr. P.A. Verheyen: "Aanvallen van buiten houden ons niet af van onze eigen doelstelling". Die doelstelling is dat in 1992 elke (!) faculteit van de KUB tot de top drie van het land behoort.

Kritiek op de regelende, bezuinigende, wispelturige overheid, en Europa-1992 vormden centrale thema's in de redes van 1988. Werd in andere jaren een gezamenlijke klaagzang ondernomen over de financiële tekorten, dit jaar werd vooral gesproken over de eigen toekomst van elke universiteit: hoe loodsen wij onze instelling de jaren '90 in? Geheel in overeenstemming met het beleid van de verguisde overheid -om meer profiel te brengen in de positie van iedere Alma Mater- lag de nadruk meer op de verschillen dan op de overeenkomsten. Dat de universiteiten het niet eens zijn over de aard van, laat staan over de oplossingen voor de geconstateerde malaise, bleek uit de woorden van de pas in Amsterdam benoemde collegevoorzitter drs. J.K.M. Gevers. Afkomstig van de HBO-raad leek Gevers meteen het voortouw te willen nemen in de discussie over de universitaire toekomst: "Landelijk gaat het slecht met onze positiebepaling ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de overheid". De samenwerking in de VSNU blijft steken in het zoeken naar "de kleinste gemene deler" en "inspireert daarom niemand". "Eerlijkheidshalve moet worden gezegd dat het spaarzame goede de afgelopen jaren eerder van de overheid is gekomen dan van de universiteiten", aldus Gevers. Zijn eigen 'stadsuniversiteit' vindt hij de enige Nederlandse instelling die in Europa een rol van betekenis kan spelen. Daarvoor moet zij wel het centrum worden van het intellectuele en culturele leven: "wat we moeten terugvinden is de franje van het extra, van kunst en intellectuele uitdaging".

Top

Gevers is niet de enige die veel verwacht van Europa. In Wageningen, waar nu al 60 procent van de studenten tijdens de studie naar het buitenland gaat, wordt de naam van de Landbouwwijetenschapen gewijzigd in Wageningen University, en bestaan gedachten voor een nieuwe titelatuur op Angelsaksische grondslag. En in Maastricht wil drs. L. Vredevoogd een voortrekkersrol spelen in de internationale profilering. "De overheid moet ruimte geven voor experimenten met nieuwe organisatievormen voor onderwijs en onderzoek, zoals 'public private partnerships', aldus de Limburgse collegevoorzitter.

Rector prof. dr. A. Rinnooy Kan uit Rotterdam is minder gerust op 1992. "Zoals het er uitziet kan geen enkele Nederlandse universiteit straks bij de top". Kan bepleitte verder een sterk selectieve propedeuse, terwijl de technische universiteiten van Eindhoven en Delft juist meer toegangsselectie willen. "Wie op het VWO zessen haalt

U-raad voorzitter Peter Hilderink aan het woord in de aula van de Rijksuniversiteit Limburg tijdens de opening van het Academisch jaar 1988/89 (foto Franco Gori)

voor exacte vaken kan maar beter niet exact gaan studeren", zei rector prof. dr. F. Hooge in Eindhoven. Beide TU's willen de ingenieursopleiding tot vijf jaar verlengen, onder handhaving van de maximum studieduur van zes jaar. Doel is -ook hier- het internationaal verzekeren van kwaliteiten. Met Hooge betwijfelde de Nijmeegse ir. W.C.M. van Lieshout of het mogelijk is voor HBO-doorstromers tweejarige opleidingen te ontwerpen. "Dat kan alleen bij studies waarin HBO en WO grote overlap vertonen in basiskennis en basistechnieken." Maar veelal is een tweejarige opleiding -sterk bepleit door minister drs. W.J. Deetman bij de totstandkoming van zijn Harmonisatiewet-wetenschappelijk onverantwoord.

Paradox

Aan de Vrije Universiteit Amsterdam sprak drs. S.J. Noorda over profilering en differentiatie. "Bespaar ons de paradox ons te dwingen tot een gevarieerde aanpak door middel van uniforme regelgeving en prescriptief stimuleringsbeleid", zei Noorda, zich richtend tot minister Deetman. In Enschede maakte rector ir. H. van den Kroonenberg van de bemoeizuchtige overheid zelfs de hoofdtoon.

"De overheid heeft het recht verspeeld zelf met nieuwe regels voor het onderwijs te komen". Van den Kroonenberg wil dat de universiteiten zelf het wetenschappelijk onderwijs opnieuw gaan ontwerpen. "Het chaotisch proces dat zich afspeelt toont frappante gelijkenis met een verkeerd ontworpen produkt. Van de noodzakelijke eenheid van visie op het onderwijs van overheid, universiteit en samenleving is geen sprake".

Hoe verder Zoetermeer, hoe scherper de kritiek, lijkt het: "Het Haagse geschutvuur met niet-uitkristalliseerde beleidsvoornemens en onvoldragen wetsontwerpen heeft tot grote aberraties geleid", zo viel de Groningse prof. dr. S.K. Kuipers zijn Twentse collega bij.

Afscheid

Verzoenender van toon was de afscheid nemende mr. K.J. Cath van de Leidse universiteit. Van Cath mag het collegegeld omhoog tot 3000 gulden. Zo lang het niet zover is wil Cath de ouders van studenten vragen het eventuele voordeel van de basisbeurs boven de vroegere kinderbijslag vrijwillig aan de universiteit te geven. Over Deetman zei Cath: "Ik heb waardering en bewondering voor hoe deze minister is opgekomen voor het WO. Binnen zijn politieke en financiële ruimte heeft hij veel tot stand gebracht".

Opvallend is dat noch Deetman, noch diens nieuwe directeur-generaal dr. ir. B. Okkerse, het woord voerden. Andere jaren wilden Deetman, of Okkerse's voorganger dr. R.J. in 't Veld nog wel eens van zich doen spreken op de eerste maandag in september, met de aankondiging van nieuw beleid, of van nieuwe bezuinigingen. Zou daarom niemand ze dit jaar gevraagd hebben?

Bert Bakker

Triomf der macrodoelmatigheid

Ja, jomgengs en meisjes, daar zullen jullie van opkijken. Harmonisatie is al een oud woord. Nee, echt waar, wij old timers, gebruikten die term al vóór de zomer van 1988. Rond 1970 hadden we hier in Nederland een prachtig stelsel van sociale voorzieningen, loonderving, ziektekosten, oudedagsvoorziening, kinderbijslag, beurzen voor studenten. Je kon het zo gek niet bedenken, of er was in voorzien. Toch kleefde er een foutje aan al dat moois, het hing niet goed samen! Het moest geharmoniseerd worden. Ja, daar heb je dat woord.

Nou, daar hebben we heel wat aan gedaan, niet aan het woord dus, maar aan dat harmoniseren. Neem nou de beurs van vroeger. Weten jullie wel wat ik nog heb meegemaakt? De universiteit moest verklaren of ik wel vorderingen maakte met de studie. Elk jaar opnieuw. Was je afhankelijk van zo'n autoritair systeem. Daar bleef het niet bij. In mijn eerste studiejaar in 1953 kreeg ik niet eens een beurs, alleen een renteloze lening omdat mijn eindexamen-cijfers net niet hoog genoeg waren. Je reinste discriminatie op competentie. Gelukkig is dat allemaal voorbij: iedereen met een zekere vooropleiding heeft recht op een basisbeurs als hij zich maar inschrijft. Okee, niet onbeperkt. Pak hem beet, zes jaar en alleen vóór je zeventwintigste.

Goed geharmoniseerd, Nederlandse leeuw. Toch vrat er nog wat aan ons. Hoe zat het ook weer met de beurs en de kinderbijslag. Dat was pas echt stuitend. Nog maar tien jaar geleden werd de basisbeurs als kinderbijslag door zijn werkgever aan jouw vader betaald. Hoe bestaat het en nog wel in een beschaafd land. Zo'n dubieuze intermediair als de werkgever, moest net als de uiniversiteit verdwijnen. Waarom zou vaders Staat niet zelf de overboeking doen? Het geld kon beter naar de moeder. Wie zorgt er nou eigenlijk voor de kinderen? Maar zelfs daarmee liepen we nog achter op de emancipatie. Het bedrag van de kinderbijslag kon je net zo goed meteen als basisbeurs aan de jongere sturen, volwassen als hij vorig jaar is geworden. Dat was dat, er was gigantisch doorgeharmoniseerd naar de mensen toe, zoals ze bij ons in de fractie zeggen. Nu alleen nog een harmonisatiewetje om de losse einden weg te werken. En wat is het gevolg: ondankbaarheid en ontevreden gezichten. De waterstand in Nederland daalt alleen al van alle handen die in onschuld gewassen moeten worden. Natuurlijk, er zijn wat kleinigheden mis gegaan. Daar ben ik niet kinderachtig in, dat geeft ik zo toe. Sterker nog: ik zal ze eens opsommen. -Er is een recht ontstaan dat elke jongere van 18 jaar met tenminste HAVO, zes jaar kinderbijslag krijgt als hij maar studeert. Dat is een absoluut ander uitgangspunt dan het garanderen van studiefinanciering aan jongeren met weinig draagkrachtige ouders, indien zij kunnen aantonen een redelijke studieprestatie in een redelijk tempo te leveren. En waarom zou men van zo'n algemeen recht geen gebruik maken? -Een niet onbelangrijk deel van de studenten heeft een zogeheten aanvullende beurs nodig. Die aanvulling is eigenlijk en oorspronkelijk de echte beurs, nl. de aanvulling boven de kinderbijslag, nodig om ingeval van talent te kunnen studeren. Ik vraag mij af of Nederland niet het eerste beschaafde land zal worden waar de beurs als zodanig zal worden afgeschaft. -Het ministerie van onderwijs voert door betaling van de basisbeurs gewoon een sociale wet uit. Wanneer er meer jongeren van hun rechten gebruik maken draait het ministerie op voor de extra kosten. Dat houdt in minder geld voor het gewone onderwijs, in het bijzonder de variabele kosten. En nu zijn we eindelijk bij de macrodoelmatigheid: de Wet van Deetman-In 't Veld: bij gelijke bekostiging, zal de stijging van het aantal studenten leiden tot een daling van het aantal docenten.

Moeten wij over al deze zaken nu negatief oordelen? Wel neen, studenten moeten niet zeuren, zoals menige moderne universiteitsbestuurder regelmatig in de krant laat zetten. Zij begrijpen niet wat met macrodoelmatigheid wordt bedoeld. Want wat zal er gebeuren? Als de docenten proberen de aanwas van studenten op te vangen door microdoelmatigheid, dan komen er nog meer studenten dus nog minder docenten. Het is in hun beste belang als docenten er een rotzooi van maken. Misschien blijven de studenten dan wel weg... En dat zien ze in Den Haag en Zoetermeer wel zitten. Macrodoelmatigheid vraagt een groot denkraam. Ik heb begrepen wat me te doen staat. Mocht ik binnenkort moeilijk te vinden zijn, dan ben ik niet nog lui geworden, maar voer ik het regeringsbeleid uit.

Hans Philipsen

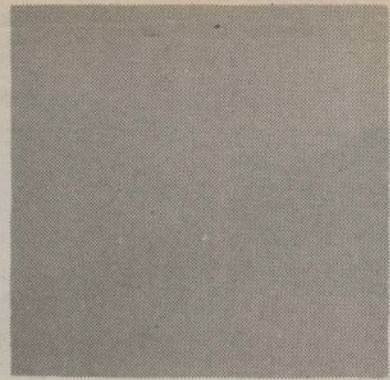
Samengesteld door Bart Brouwers.

Exotisch

Delft heeft een Stichting Moeilijk Toegankelijke Wetenschappelijke Literatuur (SMTWL), waarvan bijna niemand het bestaan weet. Ze is toch al sinds 1957 actief in de weer om taalbarrières te slechten en buitenlandse teksten (afkomstig uit de meest exotische landen en taalgieden) daardoor voor iedereen toegankelijk te maken. Ruim één miljoen vertalingen staan inmiddels in de kasten van de SMTWL. Zelf vertaalt de Stichting trouwens niets, dat laat ze over aan erkende instituten. Een gemiddelde vertaling kost bij zo'n bureau al gauw tweeduizend gulden; bij de SMTWL kan men terecht voor minder dan honderd gulden. (Delta)

Collegegeld

Nu de storm rond de alweer gestegen collegegelden een beetje is gaan liggen, komt de Leidse voorzitter van het college van bestuur mr. K.J. Cath met een 'nieuw' idee. "Verhoog het collegegeld tot drieduizend gulden", zei hij vorige week in zijn afscheidsrede, die meteen het nieuwe collegejaar inluidde. De politieke haalbaarheid van zijn plan is echter gering, zo geeft Cath ook zelf toe. Daarom heeft hij -als alternatief- voorgesteld, dat de ouders van Leidse studenten om een vrijwillige bijdrage wordt gevraagd. Daarmee moet dan zijn uiteindelijke doel -de verhoging van de kwaliteit van het onderwijs- toch gehaald worden. Volgens de scheidende collegevoorzitter moet zijn plan slagen: ouders willen graag meer betalen, als als de

universiteit zich maar als kwaliteitsuniversiteit kan profileren. Bovendien, zo betoogt Cath, moeten studenten een investering over hebben voor de "meer dan modale positie" die velen van hen waarschijnlijk zullen bereiken. (Mare)

Potje

De meer dan vierhonderd jaar oude bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam verkeert de laatste jaren in een deerniswekkende toestand. Geld- en personeelsgebrek leiden er tot verwaarlozing van de ruim vier miljoen boeken, waar elk jaar nog eens zeventigduizend nieuwe titels bijkomen en ook nog eens negentienduizend tijdschriftabonnementen moeten worden verwerkt. In februari is reorganisatiedeskundige Bert Cohen gevraagd het tijt te keren voor het definitief te laat is. In het eerste half jaar van zijn werkzaamheden in Amsterdam is Cohen al op de nodige vreemde toestanden gestuit. Het door elkaar heenlopen van talloze hele en halve boekhoudingen leverde bijvoorbeeld al aardige verrassingen op. Zoals de ontdekking van een voor vrijwel iedereen onbekend reservepotje met kantine-opbrengsten en telefoon-inkomsten. Dit geheime fonds omvat ongeveer 248.000 gulden. Door stom toeval was Cohen tegen deze schat aangelopen. Het bestaan ervan vindt Cohen de normaalste zaak van de wereld. "Maar twee ton is véél te véél. Een organisatie met de omvang van de bibliotheek en het aantal personeelsleden ervan, mag tien- of vijftienduizend gulden in zo'n potje hebben, maar geen twee ton!" (Folia)

Stelling

'Economie is een vorm van toegepaste psychologie'. Stelling bij de promotie van docent creatief denken Snippe. Snippe licht zelf toe: "Het is eigenlijk gewoon een mooiere manier van zeggen dan dat onze economische geschiedenis het verhaal is van de menselijke hebzucht. De meeste economen die ik ken vinden dat psychologen niet zoveel te vertellen hebben. Dit was een geschikte gelegenheid om ze te vertellen dat het eigenlijk andersom is." (Mare)

Afko

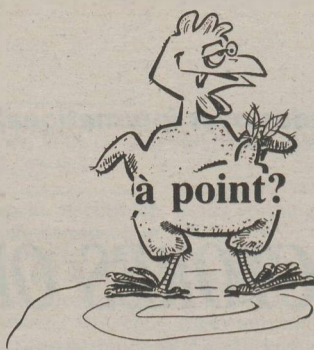
Aan alle universiteiten heerst op bestuurlijk niveau een ware afkortingsdrang. Al het normaal Nederlands wordt als onvolwassen en onwetenschappelijk beschouwd; alleen de afko weerstaat de toets der academische kritiek en houdt stand. Het Stafbureau van het College van Bestuur aan de Amsterdamse Vrije Universiteit (SCvBVU??) heeft om de leken toch nog een kans te geven om mee te genieten van hun wetenschappelijk bedoelde prietpraat een 'verklarend woordenboekje' uitgegeven. AA blijkt niets te maken te hebben met de blauwe knoop, maar duidt op Amsterdamse Academies, een SPIN is geen beestje, maar een Stimuleringsprogramma voor Internationalisering en een WORM is dat evenmin, want met het Wetenschappelijk Onderwijs Ruimtebehoefte Model wordt heel iets anders bedoeld. Het boekje bevat ongeveer driehonderd van dergelijke afko's. (Ad Valvas)

Dief

Een Utrechtse natuurkunde-student, die een tentamen niet had meegemaakt, heeft ingebroken in het gebouw van zijn faculteit, om een reeds nagekeken tentamen over te schrijven. Na enig vakkundig inbraakwerk (met schroevendraaier en hamer) vond de student een tentamenvraag die beoordeeld was met een zeven, schreef die over en legde vervolgens zijn formulier tussen de reeds gecorrigeerde. De fraude kwam aan het licht toen de corrector zijn formulier aantroef, terwijl zijn naam niet op de presentielijst voorkwam. Bovendien had hij zijn eigen werk met een afwijkende kleur inkt 'gecorrigeerd'. De faculteit beraamt zich nog op sancties, maar uitsluiting lijkt uitgesloten. Dat mag namelijk alleen als diens gedrag een 'bedreiging vormt voor de voortgang van onderwijs en onderzoek' en dat is niet het geval. Volgens de faculteitsjuristen zit er niets anders op dan de student het tentamen laten overmaken. (U-blad)

DSM

Aan de Tilburgse Universiteit komt wellicht een leerstoel die gesponsord wordt door DSM. De 'Wim Bogers leerstoel' krijgt een plaats aan de economische faculteit en wordt ingesteld ter nagdachtenis aan de vorig jaar overleden oudvoorzitter van de Raad van Bestuur van DSM. Bogers had een speciale band met Tilburg; hij studeerde er economie, was buitengewoon lector bedrijfseconomie, maakte jarenlang deel uit van het Curatorium en was voorzitter van de Tilburgse Stichting Steunfonds. Door de DSM-bijdrage kan de bezoldiging van de Universitair Hoofddocent worden opgetrokken tot hoogleraar-niveau. (Univers)

Ieder patser met poen kan lekkere wijn kopen. Maar het alternatief is niet goedkoop en vies, zoals bij de synthetische Europlaswijn. Het is toch jammer dat je bij een eerste visite voor de zekerheid maar om een biertje moet vragen; het ergste dat je dan kan overkomen is dat je Skol krijgt. Lekkere wijn voor weinig geld bestaat. Bijvoorbeeld bij de Hema. De leukste is de Australische Riesling (5,95). Wacht wel op de oogst van 1988. Uw gasten moeten hard nadenken om te verklaren hoe ze in september al een wijn van hetzelfde jaar kunnen drinken. Hi is wel aan de zoete kant, meer iets voor bij een fris dessert.

Voortreffelijk zijn de drogere Elzasser Riesling (6,95), en zowel de rode als witte wijnen van Ca' Bolani (6,50). Afraders zijn de Hema huiswijn en alle Duitse wijnen. Een op de drie flessen witte Buzet (5,75) heeft een heerlijk frisse brandnetelsmaak; door de niet-constante kwaliteit is het kopen van deze wijn wel een loterij. Overigens kunt u altijd niet-goede flessen teruggeven, geopend of niet.

Wanneer u per ongeluk toch halfzoete witte wijn koopt, gooi die dan niet weg, maar verwerk hem in de keuken.

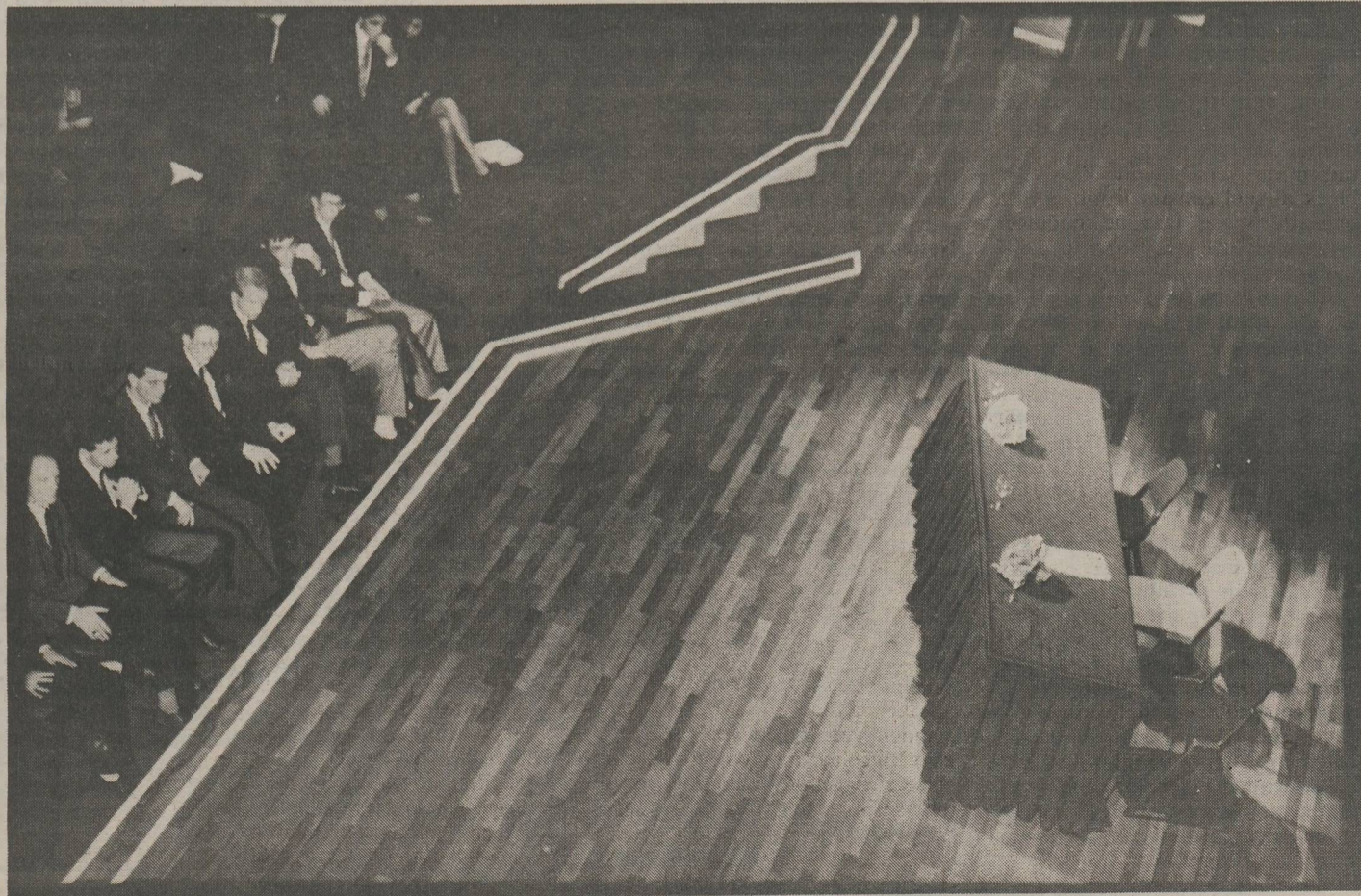
Verwijder van een komkommer de uiteinden en snijd hem in de lengte in vier. De zaadjes eruit halen en hem in niet te kleine blokjes snijden. Twee kipfilets (dat is de hele borstpartij van één kip) eveneens in dobbelstenen verdelen. Kip aanbraden in niet te hete boter komkommer erbij, en kruiden met versgemalen peper en zout. Na een paar minuten halfzoete witte wijn erbij en een kwartiertje zachtjes laten stoven. Serveren met rijst. Hebt u alleen droge wijn? Voeg dan een theelepeltje klontje suiker toe. Het zoete compenseert de wat zure smaak van gestoofde komkommer. Het is een goed idee om een takje verse of diepgevroren dragon mee te laten stoven. Oppassen met gedroogde dragon; die smaakt erg sterk.

Bij Albert Heijn is de beste koop de Fumet de Provence, rosé en wit (4,95). De rosé is niet zoet, maar meer van het type Pinot Noir. Van een partij is nog wat rode Barbera over (5,95), stevig en fruitig. De Blanc de Blancs van Moc Barril is met 3,95 geschikt om uw voorraad kookwijn (bv. om visbouillon te maken) aan te vullen. Soms kunt u er drie voor een tientje in de supermarkt kopen. Daar staat ook een Bardolino (3,95), een lichte rode wijn. Voor 15 gulden koopt u bij Alberto een kaart die een jaar lang recht geeft op tien procent korting op wijn. Dat hebt u er mee collectieve actie of een etentje zo uit.

Drinkers met historische belangstelling zouden eens grüne Veltliner kunnen proberen. Wallenstein, de generaal uit de dertigjarige oorlog, dronk hem op advies van zijn geneesheer verdund met water als remedie tegen jicht. Bij de slijter van V&D zag ik in het recente verleden een merk van deze lichtgroene, niet geheel droge, maar smakelijke wijn dat ongeschonden uit het Oostenrijkse schandaal tevoorschijn kwam.

August Magirus

Cosa di Franco

Een gedenkwaardige moment voor de universiteit. De eerste vijf ien studenten van de eerste lichting economie wachtend op het moment dat hen de bul zal worden overhandigd. Dat gebeurde woensdag jongstleden in het Maastrichtse Expositie en Congressentrum MECC.

Vijf jaar onenigheid over academische boekhandel

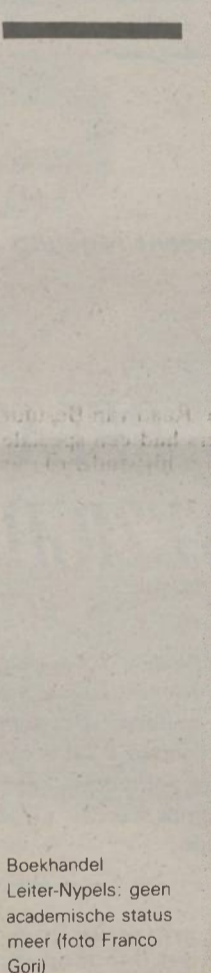
BOEKHANDEL LEITER-NYPELS VERLIEST ACADEMISCHE STATUS

Na vijf jaar is het doek over de academische boekhandel gevallen. Het college van bestuur heeft besloten de "speciale relatie" met de Maastrichtse boekhandel Leiter-Nypels te beëindigen. Vooral klachten uit kringen van het wetenschappelijk personeel over het gebrek aan 'academisch' karakter van de boekhandel deden haar de das om. Er komt geen andere academische boekhandel; de bestellingen van de universiteitsbibliotheek (UB) zullen voortaan daar worden geplaatst waar de gunstigste condities te bedingen zijn wat betreft prijs, leveringssnelheid en overige dienstverlening. Dat kan zowel in Nederland als daarbuiten zijn. Alleen ingeval Maastrichtse boekhandels concurrerend weten op te treden zal aan hen de voorkeur worden gegeven.

Binnen de universitaire gemeenschap heeft er eigenlijk nooit veel begrip voor bestaan dat het college van bestuur medio 1983 het oog liet vallen op Leiter-Nypels, een destijds tamelijk marginale boekhandel in de Wolfstraat die kort voordien was overgenomen door boekhandel Van Piere uit Eindhoven. Dat er een academische boekhandel moest komen was een alom levende wens; medewerkers, veelal afkomstig uit goed van wetenschappelijke boekhandels voorziene universiteitssteden, misten hier een dergelijke voorziening, terwijl het ook door en voor studenten nuttig werd geoordeeld om in een plaatselijke boekhandel studieboeken te kunnen inzien en aanschaffen. En er was nog een argument: was deze universiteit niet mede opgericht om een impuls te geven aan de regionale economische ontwikkeling? Dan lag het dus niet voor de hand dat het omvangrijke universitaire bibliotheekbudget (jaarlijks circa 1 miljoen) elders, met name in de randstad, besteed werd. Kortom, Maastricht was toe aan een academische boekhandel, vond zowel universiteitsraad als college van bestuur. Met de gegarandeerde inbreng van het bibliotheekbudget moest het mogelijk zijn om een winkel te creëren waar de wetenschapper en de student zouden kunnen snuffelen, waar meer dan het geijkte materiaal in voorraad gehouden zou worden en waar gekwalificeerd personeel service op niveau zou kunnen verlenen: een echte academische boekhandel dus.

Wat er vervolgens precies gebeurd is zal wel nooit helemaal opgehelderd worden, maar de uitkomst van het proces kwam voor velen als een onaangename verrassing. Zeker voor boekhandel Servaas op het Vrijthof, die meende goede redenen te hebben om te verwachten dat op zijn minst een groot deel van het bibliotheekbudget daar terecht zou komen. Servaas had al investeringen gedaan op basis van (vermeende?) toezeggingen door de universiteit; de gemeente had zelfs een forse lening verstrekt om Servaas in staat te stellen zich als wetenschappelijke boekhandel in Maastricht te ontwikkelen.

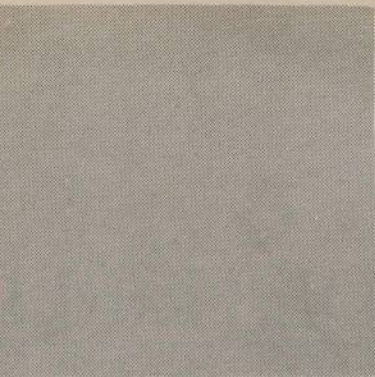
Maar voor de universiteit was de keuze niet zo gemakkelijk, legt bibliothecaris dr. J. van Dijk uit. Eigenlijk vond men geen van de boekhandelaren in de stad voldoende geëquipeerd om zonder meer de rol van academische boekhandel op zich te nemen, ook Servaas niet. Vooral de kwaliteit van diens management werd niet sterk geacht. Toezeggingen zijn toen dan ook beslist niet gedaan, verklaart Van Dijk.

Boekhandel Leiter-Nypels: geen academische status meer (foto Franco Gori)

Ettelijke scenario's passeerden daarna de revue. Samenwerking tussen de verschillende bedrijven bleek al snel een uitzichtloze weg; over de vraag hoe de pogingen daartoe gestrand zijn (Van Dijk: "Daar ben ik nog steeds verbaasd over, dat zo iets niet lukte") bestaan verschillende lezingen, maar mislukt zijn ze in ieder geval.

Aan de afzonderlijke boekhandels werd vervolgens nog eens formeel gevraagd wat ze te bieden hadden; daaronder bevond zich ook op eigen verzoek het Eindhovense bedrijf Van Piere BV, dat onder andere aan de Technische Hogeschool leverde. Van Piere, waar de UB al langer zaken mee deed, had lucht gekregen van de universitaire plannen en rook mogelijkheden tot expansie. Maar ofschoon hij meer dan enige Maastrichtse boekhandel aan de zakelijke criteria voldeed, was er toch een probleem: het was geen lokaal, zelfs geen regionaal bedrijf. Op die manier zou de werkgelegenheid nog niet aan de regio ten goede komen. Dat ongemak loste zich echter op toen Van Piere het zielogende Leiter-Nypels aankocht en daarmee in een klap een Maa-

trichtse boekhandel werd. Een paar maanden later was de keuze van de RL voor Leiter-Nypels/Van Piere een feit.

Netjes

De overwegingen waren, aldus bibliothecaris Van Dijk, vooral van bedrijfseconomische aard. Zowel het LIOF (Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering), dat gevraagd was te adviseren over de boekhandelkwestie, als de bibliotheek raadden het college aan met Van Piere/Leiter-Nypels in zee te gaan. Daarbij was er, verklaart Van Dijk nadrukkelijk, geen sprake van opzetjes; geen toezeggingen aan Van Piere dat aankoop van een Maastrichtse zaak automatisch de gunning van de universitaire order zou betekenen; de afweging vond pas nadien plaats. Evenmin was er sprake van persoonlijke financiële banden van collegevoorzitter Van den Biggelaar met Van Piere, zoals deze zich genoodzaakt zag om publiekelijk te ontkennen na suggesties van de Volkskrant. De zaak is volgens de stellige overtuiging van Van Dijk netjes behandeld.

Maar niet alleen Servaas (dat vergeefs tot aan de Raad van State procedeerde) had daar andere gedachten over, ook binnen de universiteit leefde twijfel. Leiter-Nypels werd alom als nauwelijks meer dan een veredelde Bruna-winkel beschouwd, en de keuze daarvoor bleek voor velen onbegrijpelijk.

Spoedig volgden vragen over de gevolgs procedure en de gehanteerde criteria. Met zo'n uitkomst konden die eenvoudig niet goed geweest zijn, was de redenatie. Een bevredigend antwoord wist het college van bestuur echter niet te geven, zodat nog geen jaar na de beslissing de strijd opnieuw oplaaide in de universiteitsraad. Het nieuwe U-raadslid prof. mr. Cees Flinterman sprak er zijn verwondering over uit dat het collegebesluit niet meteen door de vorige raad ter vernietiging aan de Kroon was voorgelegd, want er deugde niets van. Een motie van de studentenfractie werd unaniem gesteund: of het college de keuze niet in heroverweging zou willen nemen: boekhandel Servaas, die nogal wat sympathie bij studenten en medewerkers genoot, hing inmiddels tegen een faillissement

aan vanwege de ongelukkige keuze van de RL voor Leiter-Nypels, dat na een jaar volstrekt niet aan de verwachtingen voldeed. Niet dat meteen voor Servaas gekozen zou moeten worden: alles leek beter dan Leiter-Nypels. Ook boekhandel Bergmans werd gunstiger beoordeeld. Maar het college voelde er niets voor op zijn schreden terug te keren: de bibliotheek was redelijk tevreden over de dienstverlening en voor het overige moest Leiter-Nypels de tijd krijgen om de winkel op academische leest te schoeien.

Provinciaals

Die tijd heeft het bedrijf dus tot de afgelopen zomer gekregen. Toen was, na vijf jaar, de onvrede in facultaire kringen over de matige kwaliteit van de winkel zo hoog opgelopen dat het college van bestuur besloot een onderzoek in te stellen. Het resultaat bleek wat betreft de winkelfunctie vernietigend. Willekeurige steekproeven van facultaire- en bibliotheekmedewerkers toonden aan dat de voorraad uiterst onvolledig was, dat zelfs standaard-

werken vaak niet te krijgen waren en dat het personeel weliswaar vriendelijk maar tevens ondeskundig was. Informatie vanuit de boekhandel over nieuwe titels op het vakgebied wordt niet systematisch gegeven, er is nauwelijks een actieve benadering van de universitaire gemeenschap. Met andere woorden, Leiter-Nypels is niet academisch, eerder provinciaals.

Rector magnificus prof. Bonke behandelt in het college de boekhandelaire: "Het probleem zit inderdaad in de winkelfunctie. Daarin is gefaald, niet in de gewone relatie met de bibliotheek. Daar was in het algemeen weinig op aan te merken. Nee, we beginnen niet meer aan een andere academische boekhandel. Er wordt nu meer naar de financiën gekeken, en het is wellicht goedkoper om bijvoorbeeld het pakket van tijdschriftabonnementen bij een gespecialiseerde firma onder te brengen." Dat is inderdaad het geval. Maar het argument van de lokale werkgelegenheid dan? Dat blijkt het dus af te leggen tegen het nieuwe kostenbewustzijn bij de faculteiten, die zelf over hun bibliotheekbudgetten beslissen. Wil Bonke zelf niet dat Servaas de fakkel overneemt? Tenslotte is hij voorzitter van de Stichting Vrienden van Servaas. "Ik heb niet gelobbyd voor Servaas. Die functie (die ik al voor mijn rectoraat bekleedde) en mijn verantwoordelijkheid voor bibliotheekzaken in het college houd ik gescheiden. Natuurlijk was het zuiverder geweest als ik daar weg was gegaan. Maar eigenlijk doet die Stichting al jaren niets meer, dus kwam het er niet van."

Losse schroeven

Directeur Kessels van Van Piere in Eindhoven is uiteraard nog het meest teleurgesteld. Net nu Leiter-Nypels actie ondernam om een literatuur-informatiesysteem van anderen over te nemen, net nu er plannen bestaan om de wetenschappelijke afdeling in een apart pandje onder te brengen, dichterbij de RL, misschien wel op Randwijck ("maar dat staat nu allemaal op losse schroeven") gebeurt er dit. Een deel van de kritiek kan hij wel billijken. Deskundig personeel was er inderdaad te weinig, maar was ook moeilijk te krijgen. Meer voeling houden met de academische wereld, "tja, dat hadden we eerder moeten doen." Dat andere firma's het tijdschriftenpakket goedkoper kunnen behandelen verbaast hem zeer, maar als het zo is snapt hij de overstap wel. Toch pleit hij voor begrip: in een "povere" academische markt als in Maastricht is het moeilijk opereren. Over de toekomst van Leiter-Nypels zelf toont hij zich somber; weliswaar geschiedt de afhandeling van de abonnementen in Eindhoven, maar de revenuen daarvan belanden rechtstreeks in Maastricht. Samen met de boekbestellingen van de UB is dat de kurk waarop Leiter-Nypels drijft: zes van de elf personeelsleden zouden voor rekening komen van de universitaire order. Kessels hoopt nu in ieder geval een deel van de boekenmarkt te behouden.

Maar wellicht hoeft hij niet geheel te wanhopig. Rector Bonke is er voorstander van om, als de universitaire nieuwbouw voltooid is, Maastrichtse boekhandels een gespecialiseerde dependance te gunnen in de universitaire gebouwen, een in Randwijck en een in de binnenstad. Wat de huur betreft zal hij ze niet het vel over de neus halen, belooft hij. "Men moet zich maar melden, dan kijken we wie het gunstigste aanbod heeft."

In een brief aan de Stichting Vrienden van Servaas heeft de rector gisteren overigens laten weten dat hij zijn voorzitterschap teruggeeft.

GVO-campagne volgens
Amerikaans model

UNIVERSITEIT GAAT ROKERS HELPEN DIE WILLEN STOPPEN

Er is nieuwe hoop voor mensen die al jaren vergeefs trachten om met roken te stoppen. De vakgroep Gezondheidsvoorlichting -en opvoeding gaat een zelfhulp-gids ontwerpen waarin de individuele roker een handleiding krijgt aangereikt om van het roken af te komen. Het onderzoek wordt gefinancierd door het Koninklijk Wilhelmina Fonds (KWF), dat daarvoor een half miljoen gulden neertelt.

Het programma is bedoeld voor lokale toepassing. Men tracht de roker te bereiken via de plaatselijke media, de huisarts of bijvoorbeeld het groene kruis. Naast de uitgifte van de gids behelst het programma onder meer het instellen van een telefoonlijn waar rokers informatie en advies kunnen krijgen. Daarnaast wordt het mogelijk aan een groepsprogramma onder leiding van een deskundige deel te nemen.

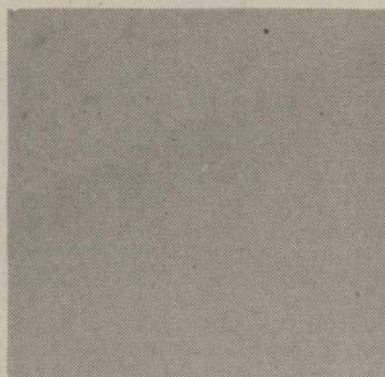
Dergelijke op de individuele roker gerichte 'community base' programma's hebben in Amerika al veel succes geboekt. Voor het Maastrichtse project gebruikt GVO dan ook de diensten van haar Amerikaanse adviseur Victor Strecher.

Het belangrijkste element uit de nieuwe methode die de roker krijgt aangereikt, behelst het leren identificeren van gevaarlijke situaties. De roker moet onderkennen welke sigaretten voor hem het belangrijkste zijn, zodat hij zich kan voorbereiden op moeilijke situaties. Ook moet hij zelf naar alternatieven zoeken, bijvoorbeeld afwassen of een wandeling na het eten in plaats van een sigaret. En als die sigaret na het eten geen moeite meer oplevert, kan de roker zich vervolgens gaan richten op de sigaret voor het ontbijt of voor het slapengaan. Hij moet zijn afkick-programma dus geregeld bijstellen.

Het lijkt allemaal tamelijk voor de hand liggend, maar volgens Aart Mudde van de vakgroep GVO hebben veel mensen die extra hulp toch nodig:

"De methode is in feite heel logisch en ik denk dat mensen die het lukt om met roken te stoppen haar al toepassen. Maar de meeste rokers doorlopen eerst toch twee of drie mislukte pogingen. Overigens denk ik dat je pas stopt met roken wanneer dat sociaal en lichamenlijk nadelig gaat opleveren. Bij mensen van rond de veertig beginnen lichamenlijke klachten een rol te spelen.

En ik heb de indruk dat je in kringen van hoger opgeleiden vaker ziet dat roken minder geaccepteerd wordt."

Dat hulp bij het afleren van roken door veel mensen wordt gewenst, blijkt uit de talloze reacties op een oproep in De Limburger, waarin proefpersonen werden gevraagd, die het materiaal voor de handleiding wilden testen. Terwijl men slechts 100 Maastrichtenaars kon gebruiken, hadden zich na enkele dagen al 175 mensen aangemeld.

Een foutief bericht op de kabel (bij TV-gazet) leverde eveneens een stroom telefoontjes op van mensen die de handleiding al wilden aanvragen. Die is echter pas over anderhalf jaar gereed. Zo lang duurt het ontwikkelen van het basismateriaal (met hulp van proefpersonen uit Maastricht, Assen en Utrecht).

Vervolgens wordt het project anderhalf jaar getest in één proefstad en één controlestad. Wanneer voldoende resultaten worden geboekt, zal de methode landelijk worden ingevoerd. GVO zoekt dus inmiddels geen proefpersonen meer, maar wel nog modellen die willen poseren voor het fotomateriaal dat in de handleiding gebruikt zal worden.

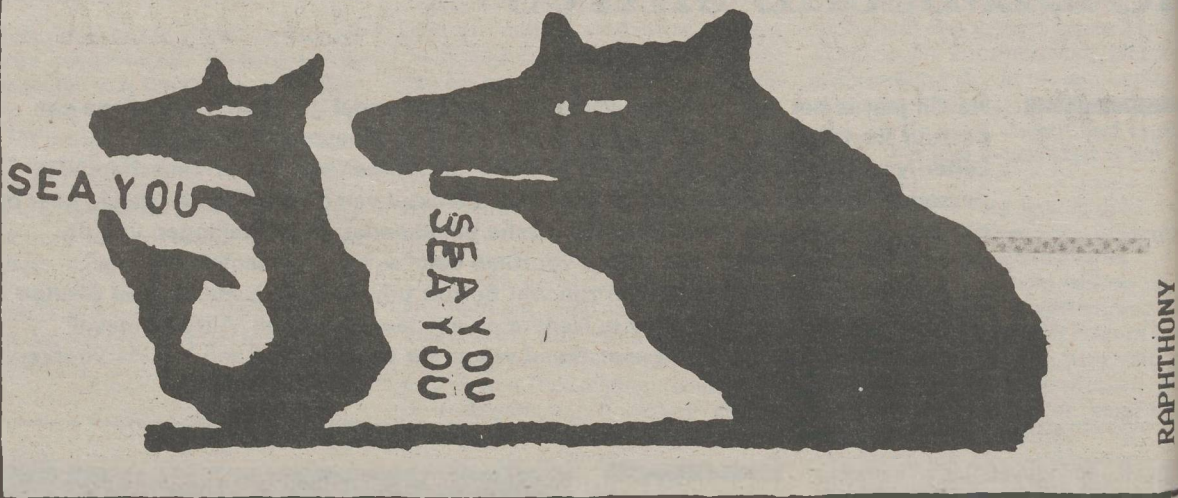
Het gaat om mensen die ouder dan 35 jaar maar niet ouder dan begin 40 lijken. Ze moeten verder geloofwaardig overkomen, want rokers moeten het logisch vinden dat deze mensen via de nieuwe methode met roken zijn gestopt. Ook mensen die nooit gerookt hebben of nog steeds roken kunnen als model fungeren, mits ze als geloofwaardige bekeerlingen overkomen. Uit de beschikbare modellen zullen uiteindelijk de twee meest overtuigende mannen en vrouwen geselecteerd worden voor de definitieve handleiding.

Opgeven kan bij Maria Dolders, telefoon (88)7323.

Emely Nobis

DE KWELLING VAN PYTHAGORAS

DE KANS DAT DE ZEEHOND GEREINCARNEERD TERUGSLAAT ALS GEOORMERKTE OCEAANWOLF, RIVIERSTIER, KWALRUS, STRANDZWIJN, OF PITBULLSAURUS, IS NOG MAAR HET PUNTJE VAN DE IJSBERG.

Faculteit der Geneeskunde schrap 80 procent regeling uit examenreglement

TUTOREN OPNIEUW BELAST MET REGISTRATIE AANWEZIGHEID

Geneeskunde-studenten hoeven niet langer tachtig procent van de onderwijsgroepen bij te wonen: die eis is uit het examenreglement verdwenen. De tutores worden weer belast met de registratie van de onderwijsdeelname. Bij 'onvoldoende aanwezigheid' (de norm hiervoor staat niet bij voorbaat vast) wordt eerst de studiebegeleider ingeschakeld. Pas bij herhaalde onvoldoende aanwezigheid zal de student door de examencommissie voor een gesprek worden uitgenodigd. Alleen in extreme gevallen zal deze dan tot sancties overgaan.

Volgens het al jaren geldende examenreglement dienden studenten tachtig procent van de onderwijsgroepen bij te wonen. Controle en registratie hiervan door de tutores functioneerde echter niet of nauwelijks. Omdat de Dagelijkse Commissie van Examen (DCE) meende dat de deelname aan de onderwijsgroepen -essentieel voor het Maastrichtse onderwijssysteem- terugliep bepaalde men vorig jaar dat de student zelf een door de tutor afgetekend registratieformulier moest inleveren. Op die manier verwachtte men afdoende te kunnen controleren of elke student tachtig procent van de onderwijsgroepen gevolgd had. Wie het formulier niet inleverde, moest het betreffende blok overdoen.

Vanuit een groep studenten rees protest tegen de plotselinge uitvoering van een 'slapende' regel. De zelfstandigheid van de student -volgens hen ook essentieel voor het Maastrichtse onderwijssysteem- kwam in het geding. Zij weigerden het registratieformulier in te leveren. Eén van hen was Ingrid Spijkerman, vierdejaars studente. Toen zij na rappellering het formulier van blok 4.1 nog niet inleverde berichtte de DCE haar dat zij haar doctoraal niet kon krijgen, tenzij het eerste blok alsnog gevolgd werd. Zij vond echter dat de DCE met het uitvoerdigen van sancties beleidsmatig bui-

ten haar boekje gegaan was en tekende hiertegen tot drie maal toe beroep aan. Ingrid Spijkerman: "De VCE en de Faculteitsraad stellen samen het examenreglement op en zo worden ook de kaders vastgelegd waarbinnen de DCE haar beleid dient uit te voeren. Volgens mij had de DCE die beleidsvrijheid ver overschreden. Van een reeds jaren 'dode letter' in het examenreglement was zonder afdoende ruggespraak een harde eis voor het behalen van diverse examens gemaakt. De DCE zou bij een dergelijke beleidsverandering de Vaste Commissie van Examen (VCE), de Onderwijscommissie, de Faculteitsraad en de studenten moeten informeren. Bij het opnieuw invoeren van de regel was er geen duidelijkheid over de te nemen consequenties, dus werd voor blok 4.1 een strafbepaling met terugwerkende kracht uitgevaardigd."

Het College van Beroep voor de Examen stelde haar steeds op alle punten in het ongelijk: "De DCE handelde geheel volgens de wettelijke en facultaire richtlijnen, want de veranderingen waren ruim op tijd kenbaar gemaakt. Het inleveren van het registratieformulier behoort tot de normaal geldende regels binnen de faculteit. Het is de student die moet aantonen dat door hem of haar aan de vereisten voor

een bepaald examen is voldaan. Het registratieformulier is dan ook te vergelijken met het scoreformulier dat na afloop van de voortgangstoets gewoon door iedereen wordt ingeleverd."

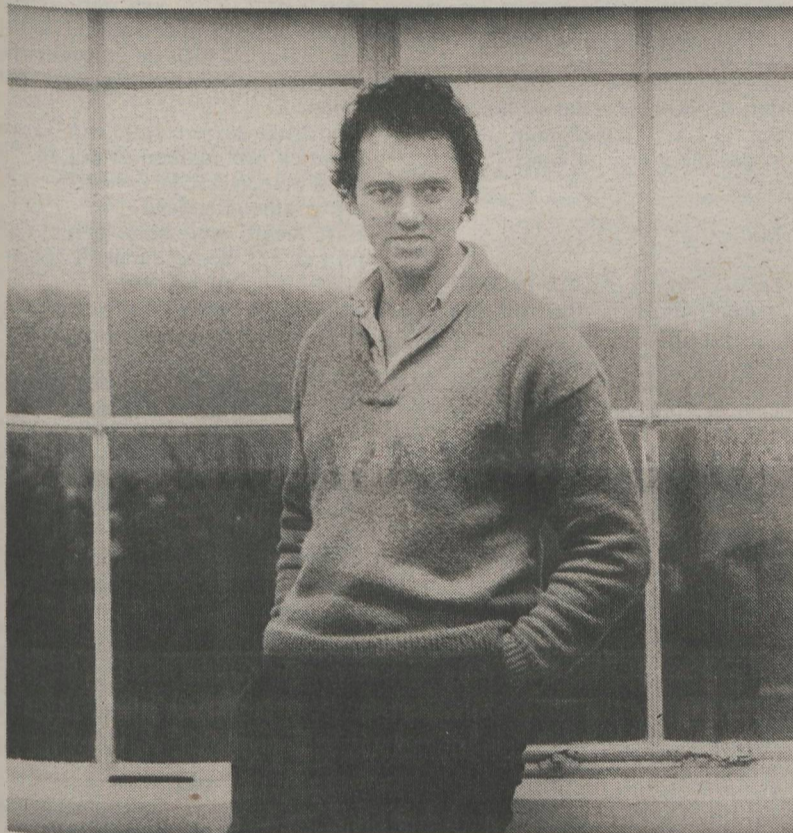
Tijdens de laatste beroepszitting boden leden van de DCE Ingrid Spijkerman opnieuw aan om de ondertekende registratieformulieren gewoon in te leveren. In ruil daarvoor zouden alle in het vooruitzicht gestelde sancties (ook de formulieren van de blokken 4.2 tot en met 4.6 waren nog niet ingeleverd) alsnog worden ingetrokken. Van belang waren die formulieren toen niet meer. De VCE en de Faculteitsraad hadden inmiddels besloten, mede door de discussie die binnen de faculteit gevoerd werd, dat voor het volgende studiejaar (88/89) de DCE de '80-procentsregel' niet meer op deze manier hoefde uit te voeren. De DCE besloot daarop zelf om de regel voor het studiejaar 87/88 eveneens niet uit te voeren. Alleen in bijzondere gevallen zou er in overleg met student en studiebegeleider consequenties aan onvoldoende aanwezigheid gesteld worden. Voor Ingrid Spijkerman betekende dit dat zij geen blokken meer over hoefde te doen.

Marc Bonten

Lex Bouter: geen persconferentie meer

ROEKELOZE SKIËRS KUNNEN BETER MET RISICO OMGAAN

"Ik denk dat we twee jaar geleden een strategische fout hebben gemaakt door een persconferentie te beleggen. Daar wordt blijkbaar een bepaald soort journalisten op afgestuurd die het niet zo nauw nemen, als er maar een mooie kop boven het stukje staat. En vervolgens tuimelde iedereen over ons heen".

Lex Bouter: "Alcoholgebruik kan een indicator zijn van een bepaald type gedrag".

Alcoholgebruik kan een indicator van dat soort gedrag zijn. Bovendien heb je te maken met het verschijnsel van de risico-homeostase. Wie het ene risico uitschakelt, vangt het op de duur door een ander. Als je een autogordel omdoet voel je je veiliger, dus ga je geleidelijk harder rijden. En omgekeerd: toen in Zweden het verkeer rechts in plaats van links moest gaan rijden, daalde het aantal ongevallen, terwijl je het tegendeel zou verwachten".

Wie komende winter heelhuids terug wil komen van wintersport doet er volgens Bouter goed aan de skibindingen goed af te laten stellen en beginners maken minder kans op een ongeluk als zij skiles nemen voor hun vertrek.

Jacques Herraets

BIJ RECHTEN MINDER DAN DE HELFT GESLAAGD VOOR PROPAEDEUSE

iets meer dan de helft (51,2 procent) van alle rechtenstudenten die vorig jaar in het propaedeusejaar zaten, is er nog niet in geslaagd aan de exameneisen voor de propaedeuse te voldoen.

Oorspronkelijk zouden zij minstens tot de volgende herkansing in december moeten wachten voordat zij verder zouden kunnen naar het tweede jaar. Maar omdat de groep zo groot is heeft het faculteitsbestuur deze week besloten hen toch de mogelijkheid te bieden de blokken van het tweede jaar te volgen. Omdat het tweede jaar al begonnen is, worden nu aparte onderwijsgroepen gevormd voor studenten die nog niet geslaagd zijn voor de propaedeuse.

De voorzitter van de examencommissie, prof. mr. Gerard Mols, schrijft het slechte examenresultaat allereerst aan toe aan de veranderingen in het examensysteem: "In voorgaande jaren moest je een bepaald aantal punten scoren bij de bloktoetsen. Dat hebben we nu veranderd. Je mag nu maar één onvoldoende hebben, die niet lager mag zijn dan een vijf. Daar moet dan wel een zeven tegenover staan. Wie nu drie zessen en vijf heeft, moet van die vijf een zes zien te maken".

Mols noemt het een optisch bedrog dat er tot nu toe voor Maastrichtse begrippen zo weinig mensen geslaagd zijn. "Vroeger moest iemand

die aan het einde van het jaar niet voldoende punten verzameld had het hele jaar overdoen, nu hebben de mensen het hele jaar door de kans om alsnog verder te gaan naar de doctoraalfase.

Het zijn vooral de blokken 'Overheid' en 'Rechtshandhaving' geweest, die letterlijk als struikelblok gefungeerd hebben. Mols: "Overheid was het tweede blok. Voor het eerste blok haalt iedereen prima resultaten en dan zie je meestal dat het tweede blok onderschat wordt". Die verklaring lijkt bij nader inzien niet te kloppen, omdat er al twee herkansingen zijn gehouden voor 'Overheid', een gewone in augustus en een buitengewone in juni. Maar volgens Reiner de Winter, coördinator van het blok, is het niet ongewoon dat een bloktoets die de eerste keer niet goed gemaakt is, de tweede en de derde keer ook slecht gemaakt wordt, "alleen al omdat de goede studenten de eerste keer slagen en er de tweede keer niet meer bij zijn".

Jacques Herraets

LENING VOOR AUDITOREN MET STEUN VAN UNIVERSITEIT

Studenten, die er om bepaalde redenen niet in slagen binnen zes jaar af te studeren, kunnen voortaan tegen gereduceerd rentetarief een "auditorenlening" afsluiten van maximaal 15.000 gulden bij de Spaarbank Limburg. De universiteit is met deze bank overeengekomen dat zij een gedeelte van de rente voor haar rekening neemt. Per afgesloten lening betaalt de universiteit maximaal zeshonderd gulden aan de bank zonder dat de student-lener daar iets van hoeft terug te betalen.

Voor de auditorenregeling heeft de universiteit offertes gevraagd aan vijf banken. Volgens het hoofd van de dienst Algemene en Juridische Zaken, mr. J. Gerards, heeft de Spaarbank Limburg de meest interessante aanbieding gedaan. Deze bank stelt de student in staat voor beperkte tijd een lening af te sluiten. Voorwaarden zijn onder meer dat er een reële kans bestaat dat de auditor binnen één jaar na het verstrijken van zijn zesde studiejaar afstudeert en dat hij een goed excuus heeft voor de vertraging. "Iemand die een paar jaar in de kroeg heeft

gezeten valt erbuiten, maar iemand die ziek geweest is, wordt wel geaccepteerd", legt Gerards uit. Wie nog een heel jaar nodig heeft kan tot 15.000 gulden lenen om van te leven en om het (hogere) collegegeld te betalen. Over dat bedrag zou hij normaal gesproken 7,9 procent rente moeten betalen, maar dankzij de steun van de universiteit bedraagt de verschuldigde rente niet meer dan zes procent. Dat verschil staat gelijk met de premie die de bank betaalt om zich te verzekeren tegen het risico van wanbetaling.

Het bedrag, dat de universiteit bijpast, kan dus in het uiterste geval oplopen tot 600 gulden per student. Dat geld moet komen uit de rente die het zogenaamde "auditorenfonds" opbrengt. Daarin wordt een tot nu toe onbekend bedrag gestort, dat door minister Deetman speciaal voor dat doel ter beschikking wordt gesteld. Hoeveel dat is, staat nog steeds niet vast.

Daarnaast komt er volgens Gerards ook het geld in terecht dat de minister eenmalig bestemd had voor het oplossen van het liquiditeitsprobleem van universiteiten die een regeling hebben voor gespreide betaling. In dat geval krijgt een instelling pas in 1989 een deel van het collegegeld voor 1988 binnen. In Maastricht speelt dat probleem nauwelijks omdat de universiteit eerder met vijf banken heeft afgesproken dat zij het collegegeld voorschieten als een student bij hen een rekening opent en daarbij de bank machtigt het collegegeld in tien termijnen in te houden. Dat sommige banken daarvoor kosten berekenen, terwijl de universiteit aan de regeling geld (wellicht drie miljoen) overhoudt, noemt Gerards sneu, "maar het is zeker niet de bedoeling om dat ergens anders aan te besteden dan aan studenten, in dit geval aan auditoren".

Sinds de uitspraak van mr. Wijnholt is niet te verwachten dat dit jaar veel studenten een beroep op de regeling zullen doen. Tot nu toe hebben zich tien gegadigden gemeld, maar volgens Gerards zal het aantal studenten dat een lening krijgt, veel lager liggen. De grote klap wordt pas volgend jaar verwacht, als de auditorregeling is 'gerepareerd'.

Jacques Herraets

Lex Bouter, die vandaag promoveert op het proefschrift "Ongevalsrisico bij skiën", heeft van die ervaring geleerd. Deze keer is er ook ruime belangstelling van de pers, maar men houdt zich nu keurig aan wat er in het persbericht staat. Dat is ook minder gericht op sensatiebeluste persmuskieten, die twee jaar geleden met de neus op het nieuwe gedrukt werden dat alcoholgebruik en ski-ongevallen weinig met elkaar te maken en dat skiërs die een paar borrels op hadden, zelfs minder brokken maakten dan hun nuchtere vrienden. Dat was voor de meeste kranten aanleiding om de lezers erop te attenderen dat je beter eerst een paar borrels naar binnen kon slaan alvorens de latten onder te binden.

In zijn proefschrift komt Bouter op het eerste gezicht tot een andere conclusie: alcoholgebruik is geen risicofactor van belang; onder de gebleesde skiërs bevinden zich zelfs meer geheelonthouders dan onder de groep niet-gebleesde skiërs. Bouter: "We konden na ons eerste onderzoek niet verklaren waarom iemand die gedronken had minder risico liep. Je gaat ervan uit dat alcohol het risico op ongelukken verhoogt. Je reactie- en coördinatievermogen neemt af, je kunt risico's

minder goed inschatten en bovendien neemt na een flinke borrel de glycoogeen-voorraad in je spieren af, zodat je sneller vermoeid raakt. Dat is mooi als theorie, maar de praktijk is anders. Skiërs die niet drinken zijn misschien heel andere types dan de skiërs die van een borrel houden. De hamvraag die wij ons in het vervolgonderzoek hebben gesteld luidde: is er verschil in streefnivo's van risico tussen de groep die een ongeluk krijgt en de andere groep, die gezond terugkomt van vakantie? De ene persoon heeft meer behoefte aan risico's dan de ander, meer spanningsbehoefte.

Dat begrip is afkomstig uit het onderzoek naar rijgedrag in het verkeer. Wij hebben mensen die een ski-ongeval gehad hebben een spanningsbehoefte-lijst laten invullen en dezelfde lijst ook voorgelegd aan een groep gezonde mensen. Je zou vermoeden dat een roekeloos iemand, iemand met meer spanningsbehoefte dus, meer kans maakt op een ongeluk, maar merkwaardigerwijs hebben wij gevonden dat de gezonde groep een hogere spanningsbehoefte had dan de ongevallengroep. Een verklaring daarvoor zou kunnen zijn dat roekeloze mensen meer gewend zijn op de rand van het risico te balanceren.

De eerste lichting economen is nu al weemoedig

"ER WERDEN SOMS BLOKKEN AANGEBODEN DIE NOG NIET BESTONDEN"

Vier jaar geleden meldten zich de eerste zesennegentig studenten voor een studie economie in Maastricht. Vijftien van hebben afgelopen woensdag de faculteit als econoom verlaten. Om de uitreiking van de eerste doctoraalbullen luister bij te zetten liet minister dr. O. Ruding 's lands financiën even voor wat zij waren en reisde naar Limburg om de eerste Maastrichtse economen de wereld van het geld en succes in te sturen. Het arbeidsbureau blijft voor alle vijftien onbekend terrein: vijf afgestudeerden hebben een baan gevonden bij een accountantskantoor, twee hebben een AIO-plaats gekregen, twee worden toegevoegd docent bij de economische faculteit, drie gaan naar een groot bedrijf (DSM of Philips) en een naar een organisatie- en adviesbureau. De overgebleven twee afgestudeerden gaan naar de London School of Economics om een masters' degree te halen.

Van de eerste honderd studenten zijn er inclusief de vijftien afgestudeerden nog vijftien over. De faculteit verwacht in de loop van dit studiejaar nog vijftig economen af te leveren.

Met vier afgestudeerden keken we terug op vier jaar vallen en opstaan en we keken natuurlijk ook even naar de toekomst. Twee veelzeggende uitspraken: "Je bent wel proefkonijn, maar ik ben er nu mooi vanaf." en: "Je weet dat het een puinhoop is, maar alles komt wel op zijn pootjes terecht."

V.l.n.r Bart Verspagen, Lianne Brinksma-Ophelders, Monique Smeets en Eric Niels (foto Franco Gori)

Eric Niels (23) uit Gent (in de Betuwe) en Lianne Brinksma-Ophelders (28) uit Heerlen, beiden afgestudeerd in de studierichting accountancy, moeten nu nog anderhalf jaar een postdoctorale opleiding volgen tot registeraccountant. Dat houdt in dat ze een dag in de week terug moeten komen naar de faculteit en de andere dagen van de week gewoon aan het werk zijn. Eric bij een accountantskantoor en Lianne bij de interne accountantsdienst van DSM.

Monique Smeets (22) uit Weert heeft financiering als specialisatie

gekozen. Zij onderzocht voor haar afstudeerscriptie het gebruik in Nederland van *swaps*, een financieel instrument voor bedrijven. Bart Verspagen (22), eveneens uit Weert, de enige algemeen econoom in het gezelschap, hield zich als student-assistent bezig met de relatie tussen economische groei en technologische ontwikkeling.

Proefkonijn

Lianne Brinksma heeft al eens eerder kunnen ervaren wat het bete-

kent om voor proefkonijn te spelen. Zij behoorde in 1981 tot de tweede lichting studenten in de Gezondheidswetenschappen. Voor haar is het ook de tweede keer dat ze een doctoraalbul ontvangt. Is het dan zo aantrekkelijk om aan een beginnende faculteit te studeren? Lianne:

"Natuurlijk brengt het onzekerheid met zich mee. Je moet actief zijn als student. Zo hebben enkele studenten zelf een blok gemaakt, maar daar leer je ook ontzettend veel van." Doordat sommige blokken in die

eerste jaren nog helemaal moesten worden opgezet, hadden de studenten veel inspraak. Monique Smeets: "Inhoudelijk hadden we niet zoveel te zeggen, dat is ook logisch, want we hadden geen idee over wat we nou precies moesten weten. Wel is het door ons toedoen allemaal wat gestructureerder geworden. Trouwens, docenten zelf waren ook onzeker; zij wisten ook niet of het wel goed was wat ze deden."

Lianne is echter van mening dat er met name de eerste twee jaar te weinig gedaan is met kritiek en evaluaties. "Daar had meer mee moeten gebeuren. Het is belangrijk dat je in samenspraak met studenten goede blokken ontwikkelt. Een goed blok bevordert de motivatie van studenten."

Voor Bart bracht de unieke situatie van een nieuwe faculteit in opbouw een prettige werksfeer met zich mee: "Er was hier niks. Blokken waren nog niet klaar. Vooral in het derde en het vierde jaar was er hierdoor een intensief contact met de staf. Dat was heel leuk."

Hij heeft nu de indruk dat het contact tussen studenten en de wetenschappelijke staf steeds minder wordt. "Dat geldt vooral voor bedrijfseconomie. Dat is allemaal zo massaal geworden." Voor Lianne is dat een probleem dat de hele faculteit raakt: "Studenten worden steeds meer een nummer".

Motivatie

De ervaringen met het probleemgestuurd onderwijs zijn voor alle vier positief uitgevallen. Ze zijn het erover eens dat de motivatie van de studenten van doorslaggevend belang is voor het functioneren van het systeem. Wat dat betreft valt er voor hun niks te klagen: studenten van hun lichting waren veel actiever dan de studenten van latere jaren. Om te voorkomen dat het systeem faalt door ongemotiveerde mensen, pleiten Bart en Monique voor de invoering van een selectieprocedure voor studenten. "Niet alleen een selectie voor studenten, maar ook voor docenten", vindt Monique. "Hoe kan je een onzekere student motiveren als een tutor in de onderwijsgroep vertelt dat hij het systeem eigenlijk maar niks vindt?" Maar of dat ook haalbaar is, daarover hebben beiden hun twijfels.

Een stokpaardje waarmee de economische faculteit altijd geschermd heeft, is de integratie tussen de vakgroepen algemene economie en bedrijfseconomie. Bedoeling daarvan was studenten een veelzijdige kijk te geven op economische problemen, maar of dat ook gelukt is? Lianne: "In het eerste anderhalf jaar wordt aan deze doelstelling strikt de hand gehouden. In een latere fase van de studie, tijdens de specialisaties, verdwijnt de integratie echter voor het grootste gedeelte."

Over het nut van de integratie zijn de meningen verdeeld. Volgens Bart heeft het eigenlijk geen zin hiernaar te blijven streven: "Iemand die al weet dat hij algemene economie wil gaan doen, heeft niets aan die bedrijfseconomische blokken, want daar is ie toch niet in geïnteresseerd." Maar voor Monique was die integratie heel leerzaam: "Vooral bij Financiering is het belangrijk dat je iets van macro-economie weet."

Organisatie

Waar iedereen steevast over klaagt is de krakkemikkige organisatie van de faculteit. Eric en Monique: "Er is eenvoudigweg een tekort aan mensen om alles goed te laten verlopen. Iedereen heeft het druk, maar het loopt nooit. Zo werden er blokken aangeboden die nog niet eens bestonden."

De chaos deed zich vooral voor bij het afnemen van toetsen. Bij bloktoltsen gebeurde het wel eens dat er helemaal geen vragen aanwezig waren, of dat er geen tafeltjes stonden opgesteld. Maar voor Eric deugden het toetsstelsel zelf ook niet: "De voortgangstoets telt te zwaar. Er zijn hier studenten, echt capabele mensen, die moeten wachten met afstuderen tot ze een aantal gedetailleerde vragen kunnen beantwoorden. Ik vind ook dat de voortgangstoets geen inzicht toetst, omdat er voornamelijk detailvragen in voorkomen. Die vragen gaan dan ook nog vaak over literatuur die de nieuwe lichtingen wel gehad hebben, maar wij niet kennen."

Toekomst

Van de vijftien afgestudeerden hebben er dertien een baan gevonden, al dan niet met hulp van de faculteit. Lianne ontkent dat zij haar baan bij DSM te danken heeft aan de connecties die bepaalde docenten er op nahouden met dat bedrijf. Ofschoon er wel contact is geweest tussen prof.dr. J. van der Poel en enkele mensen in een aantal bedrijven, heeft zij toch de gebruikelijke sollicitatieprocedures moeten doorlopen.

Eric drukt de geruchten van 'kruifagentjes' ook meteen de kop in. Hij heeft op een AIESEC-bedrijvendag zelf contacten gelegd.

Bart heeft wel hulp gehad van prof.dr. L. Soete en heeft nu een AIO-plaats bij MERIT.

Monique is een van de twee afgestudeerden die nog niet genoeg hebben van studeren. Voorlopig gaat ze nog verder studeren. Zij ziet zichzelf nog niet aan het werk gaan.

Ondanks enkele gebreken in de organisatie, heeft geen van hen spijt van zijn keuze voor Maastricht. Monique en Bart studeren tevreden af. Eric: "Ik heb het prima naar de zin gehad, binnen en buiten de universiteit: de inhoud van de studie was goed, het systeem beviel me, ik had een leuke kamer, kortom, alles is toch wel naar wens verlopen. Door de inbreng van studenten is er in vier jaar iets moois gebouwen."

Jack van der Vliet
Gert van Vliet

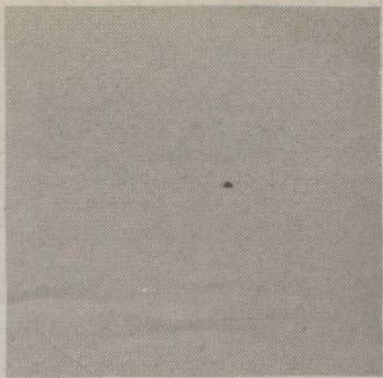
Economen richten vereniging op

Voor afgestudeerden die graag de band met hun studiegenoten willen behouden is de Maastrichtse Economen Vereniging opgericht. Deze vereniging is bedoeld voor alle afgestudeerde economiestudenten van de Faculteit der Economische Wetenschappen. Studenten die nog bezig zijn met hun studie en binnenkort afstuderen, kunnen aspirantlid worden. Derden kunnen zich als begunstiger opgeven.

De vereniging heeft als doel het bevorderen van de contacten tussen de Faculteit en het werkveld en tevens het bevorderen van contacten tussen de alumni onderling. Hiervoor zijn een aantal plannen gemaakt, onder meer: het opzetten en bijhouden van een gegevensbestand van de 'Maastrichtse' afgestudeerden en het meewerken aan een regelmatig 'follow-up' onderzoek. In het kader van de bovengenoemde activiteiten past ook een samenwerkingsverband met enkele bedrijven in de regio, waarvoor deze vereniging een waardevol medium kan vormen om zicht te krijgen op de kwaliteit van de 'Maastrichtse' econoom.

Het correspondentie-adres van de vereniging is: Maastrichtse Economen Vereniging, Postbus 570, 6200 AN Maastricht.

De eerste en de laatste decaan over hun faculteit

ALBEDA WILDE GEEN FILIAAL VAN ROTTERDAM STICHTEN

Ter tafel ligt de in ondefinieerbaar grijsgroen uitgevoerde nota "Economie in Maastricht" uit 1983. Of hij daar nog wel eens een blik in werpt, luidt de vraag aan prof. Franz Palm, de derde decaan van de economische faculteit. Het antwoord komt met een brede glimlach: "Het laatste half jaar tamelijk veel." Sinds die tijd namelijk woedt een strategiediscussie over de vraag waar het met de faculteit heen gaat en vooral moet, en of dat allemaal nog wel te rijmen valt met de uitgangspunten uit die eerste nota. Zijn we nog wel zuiver in de leer? Een strategiecommissie stelde in een pakkend lijstje leer tegenover werkelijkheid en concludeerde van niet.

Het was de hoogleraar bedrijfseconomie Hein Schreuder die meteen de vloer aanveegde met de vraag zelf. De nota was destijds geschreven als politiek stuk, betoogde hij, en had dus zijn functie vervuld. Voor ons, de mensen die er nu voorstaan, gelden andere overwegingen. "Dat ben ik op zichzelf wel met hem eens", verklaart prof. Wil Albeda, de schrijver van de nota en eerste ('bouw')decaan van de faculteit bedachtzaam, "alleen begrijp ik niet goed wat hij bedoelt met dat woordje 'politiek'. We hadden geen politiek doel met deze faculteit. De politiek was er niet mee gemoeid."

Behalve, vult hij even later aan, in de fase die voorafging aan de stichting van de RL als zodanig. Daarin speelde de verhouding tussen CDA en PvdA ongetwijfeld een rol, maar hij heeft zich daar nooit mee bemoeid. De vraag blijft: waarom moest er zo nodig een economische faculteit komen?

Albeda: "Voor de universiteit gold natuurlijk de overweging dat economie een groeifaculteit zou zijn. Voor hetzelfde geld had men hier kunstgeschiedenis kunnen vestigen, dat was ook nuttig geweest, maar dat is niet zo'n groeimarkt. De andere economische faculteiten vroegen zich trouwens eveneens af

waarom we zo nodig ook in Maastricht moesten beginnen. Die vreesden de concurrentie om de studenten, als de babyboom eenmaal zou inzakken; zeker in Tilburg was dat zo. Ik ging uit van de gedachte dat er best ruimte was voor nog een faculteit. Wat Rotterdam betreft moet je je afvragen of het daar niet te groot wordt, of daar niet wat vanaf kan. Het is beter om universiteiten en dus ook faculteiten op een regelmatige manier over het land te verdelen in kleinere eenheden. In de randstad zitten ze teveel op een kluitje." Stimuleren

"Bovendien, en dat is een zwaarder argument, blijkt de regio belangrijk te zijn voor het aantrekken van nieuwe studenten. Meer mensen gaan studeren als er een instelling in de buurt is. Je vist dus niet allemaal uit dezelfde vijver."

Maar het regionale argument snijdt ook anderszins hout. "Niet voor niets worden ook in het buitenland universiteiten in perifere gebieden opgericht om de regionale economische ontwikkeling te stimuleren. In Zweden doen ze dat, West-Duitsland, Spanje. Voor Maastricht lag dat niet anders. Dat is op zichzelf een nieuw aspect. In het na-industriële tijdperk waarin we nu leven kijk je naar de dienstensector als je plaatselijke economische expansie wil. Ook universiteiten passen daarin. Er omheen vestigen zich namelijk allerlei andere instituten en bedrijven. Kijk bijvoorbeeld maar naar die Europese instellingen die hier gekomen zijn. En hoe meer het er worden, hoe interessanter het weer voor nieuwe gegadigden wordt. Je vergroot, om de vorige burgemeester hier te citeren, de IQ-intensiteit van de stad. Triest is natuurlijk wel dat de grote werkloosheid in Maastricht vooral onder laag opgeleiden huishoudt, en dat soort werkgelegenheid wordt hiermee niet geschapen. Nu komen de hooggekwalificeerden hier naartoe. Maar op termijn zal toch ook de behoefte aan eenvoudige dienstverlening wel toenemen, dat kan niet anders."

Filiaal

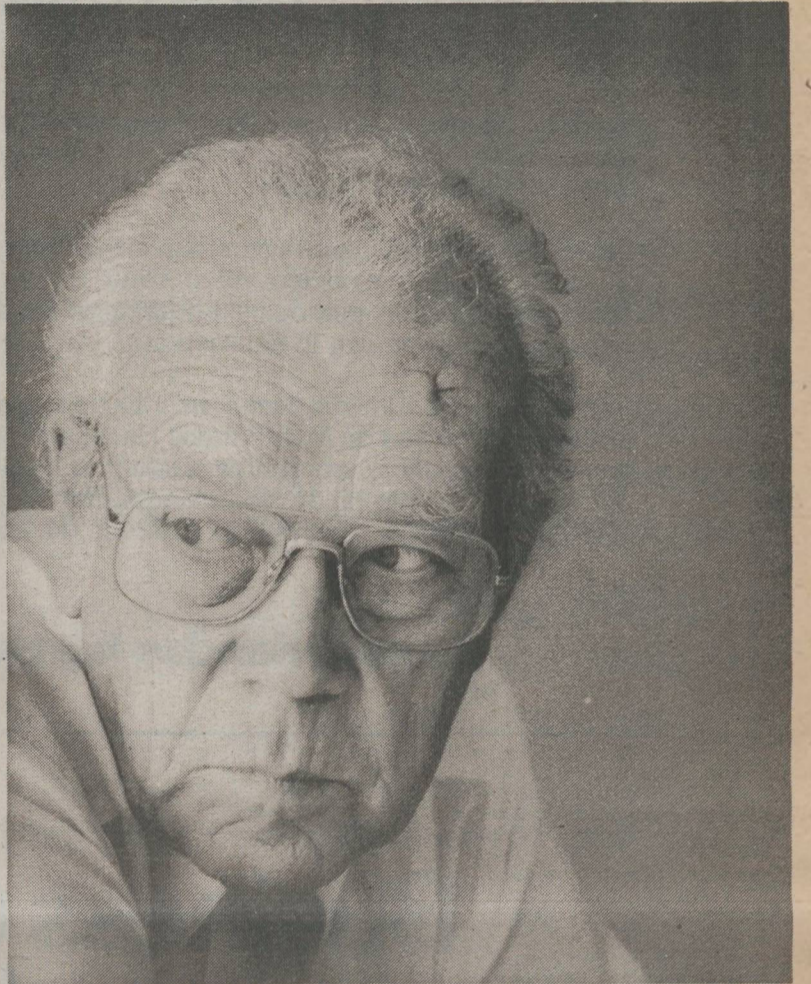
Terug naar de faculteit. Albeda wil nog wel even kwijt dat, toen dan eenmaal de andere economische faculteiten Maastricht hadden geaccepteerd, de Rotterdamse decaan voorstelde om zijn faculteit als peetvader te laten optreden. Maar Albeda zag niets in een filiaalfunctie,

wilde zich in het aantrekken van medewerkers niet beperken tot Rotterdam. De constructie ging dus niet door.

Wat vindt hij van de ontwikkeling die zijn geesteskind heeft doorgemaakt sinds de start in 1984? Albeda (hij verliet de faculteit na twee jaar decanaat in '85 -op een 0.1 hoogleraarschap na- om voorzitter te worden van de WRR, de wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid: "Ik merkte dat ik besturen niet zo leuk vond.") is niet ontevreden. "Voorzover ik dat nog kan overzien zijn de lijnen van de nota redelijk gevolgd. Neem om te beginnen het probleemgestuurd onderwijs (PGO), het eerste uitgangspunt. Dat hebben we hier ingevoerd en het functioneert redelijk. Zelf moest ik er overigens wel eerst van overtuigd worden, ik zag het in het begin niet zo. Het tweede uitgangspunt, het zoveel mogelijk bijeen houden van algemene- en bedrijfs-economie, AE en BE, is niet gelukt; dat moet ik toegeven. Overal elders vormen die twee richtingen aparte faculteitjes binnen de faculteit, en dat is hier eigenlijk ook zo. Maar het zijn ook andere mensen, die opgeleid worden voor andere beroepen. De leefwerelden zijn heel verschillend, ik heb dat onderschat, denk ik. Dat BE is gaan overheersen komt natuurlijk door de voorkeuren van de studenten. Die kiezen in grote getale voor BE vanwege de beroepsperspectieven. Nee, de sociologen van de jaren negentig zullen het niet worden; ik heb dat wel eens geroepen voor bedrijfskundigen, daar geldt dat meer voor. Het probleem is dat studentengeneraties nogal verhevigd reageren op de arbeidsmarkt. Bijna niemand kiest nog voor AE, en dat merk je nu al: bij de WRR trekken we vooral algemeen economen aan, maar die zijn moeilijk te krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat wie nu voor AE kiest, straks een willige arbeidsmarkt aantreft."

Faam

Tenslotte de derde hoofdlijn uit de 'geboortenota' van de faculteit, de keuze voor een drietal onderzoeksthema's. Albeda is er nog steeds van overtuigd dat dat een goede zaak was: uitblinken op alle terreinen is onmogelijk, concentratie is beter. Twee van de drie thema's gedijen uitstekend, technologie en arbeid. De derde, de economie van het overheidsgedrag en de publieke sector, hinkt nog wat achteraan.

Prof. Wil Albeda: "Ik ging uit van de gedachte dat er best ruimte was voor nog een faculteit". (Foto Franco Gori)

Voor de technologie-research en de oprichting van Merit, het onderzoeksinstituut van prof. Luc Soete, is hard op weg om Maastricht faam te bezorgen. Maar ook het thema arbeid werpt vruchten af. "Als je het in Genève bij de Internationale Arbeidsorganisatie, de ILO, over een congres over arbeid hebt wordt er tegenwoordig gezegd: laten we maar eens naar Maastricht kijken. Nee niet vanwege het MECC, echt vanwege de faculteit."

Rendement

Positieve geluiden, zoals van een trotse vader te verwachten zijn. Maar hoe kijkt Franz Palm tegen zijn faculteit aan? Hij werd decaan op een moment dat de groeipijnen zichtbaar begonnen te worden: een te snelle instroom van eerstejaars, die de onderwijslast zo groot maakte dat de onderzoekspanningen eronder leden. Althans, dat was alom de klacht. Dit soort perikelen leidden eind vorig jaar tot het instellen van een commissie die zich over de toekomst van de faculteit zou buigen. Maar Palm wil nog niet zo heel veel zeggen over de facultaire strategiediscussie. Volgende week gaat het bestuursstandpunt pas ter commentaar naar de vakgroepen. In ieder geval gelooft hij niet dat men zoveel afgeweken is van de uitgangspunten van Albeda's nota. "Het gaat meer om invullen, aanpassen. Zo komt het PGO onder druk te staan van de grote instroom, en om die reden hebben we nu de groepsgrootte verhoogd van tien naar twaalf. We hebben vier fte's ingezet voor het aantrekken van studenttutores; die moeten de wetenschappelijke staf ontlasten.

De practica worden voortaan met 50 in plaats van 30 studenten gedraaid, dat soort dingen. We moeten afwachten hoe dat werkt. Ik kan alvast verklappen dat het bestuur een voorstel zal doen om een commissie herprogrammering in te stellen, die het curriculum moet gaan herzien. Er wordt gedacht in de richting van het verlengen van de basisopleiding naar twee jaar, om dan pas tussen AE, BE, Kwantitatieve Economie (KE) of Internationaal Management te kiezen. En verder komt er een opdracht aan de wetenschapscommissie om de voorwaardelijk gefinancierde onderzoeksprogramma's door te nemen. In de komende jaren zullen hier zowel een verkenningcommissie als een visitatiecommissie langskomen, die respectievelijk het onderzoek en het onderwijs zullen beoordelen. Ik geloof niet dat we daar bang voor hoeven te zijn. Nee, ook niet naar aanleiding van het gedaalde onderwijsrendement."

Die was gepland op 80%, maar blijkt in de praktijk iets boven de 60% te schommelen. Dat heeft ook financiële consequenties. Gaat het bestuur zich inspannen voor een verhoging? Palm: "Jawel. Wil je perse een streefgetal? Nou, een bestuursbesluit is het niet, maar laten we het nu op 70% houden. In ieder geval is het een punt van zorg."

Wammes Bos

Prof. Franz Palm (Foto Franco Gori)

DE NEDERLANDSE HARTSTICHTING

stelt zich o.a. tot taak wetenschappelijk onderzoek te initiëren en te stimuleren. Hiertoe worden **onderzoeks-subsidies** verstrekt op **alle** gebieden, zowel fundamenteel als praktisch van aard, die de bestrijding van hart- en vaatziekten betreffen.

Behalve onderzoek naar hartziekten en ziekteprocessen van de cerebrale vaten of andere perifere vaten, komt ook onderzoek op het gebied van voorlichting en gedragsverandering in het kader van preventie, behandeling en nazorg in aanmerking.

Aanvragen voor subsidie dienen uiterlijk op **1 april** of **1 oktober** van elk jaar in het bezit van de Nederlandse Hartstichting te zijn. Voor aanvragen dient gebruik te worden gemaakt van NHS-subsidieformulieren, die verkrijgbaar zijn bij de Nederlandse Hartstichting, Sophialaan 10, 2514 JR Den Haag, tel. 070 - 924292 tst. 64/65/66.

nederlandse hartstichting

WERKEN IN HET BUITENLAND

Zoekt u een voor langere of kortere tijd een baan in het buitenland? Dan is dit het boek dat u zoekt, boordevol informatie over werken in de metaal- en olie-industrie, als chauffeur, leraar, au-pair, reis-leider, in de horeca, als tuinman of fruitplukker in Frankrijk en de USA, maar ook als fotomodel of mannequin. Werken op boerderij, kibboets of op cruise-schepen. Het boek bevat tevens een sollicitatieformulier.

Als u in het buitenland wilt gaan werken moet u dit boek hebben.

Het verschaft informatie over klimaat, woon- en leefomstandigheden, werktijden, etc. Bovendien vindt u in dit boek de adressen van ongeveer 1000 ondernemers en arbeidsbemiddelingsbureaus.

Bestel dit informatieve boek nog vandaag!

Gratis brochure
 Boek: "Arbeit im Ausland"
Prijs: f 59,-

EUROPA BOKFÖRLAG AB

Postbus 2014,
S 13302 Tyresö, Zweden

P.S.:
Wij bemiddelen niet in werk!

Business Course voor academici met grote ambities.

Van 14 tot en met 18 november organiseert Philips in Eindhoven een Business Course voor doctoraal studenten Bedrijfseconomie en Bedrijfskunde die binnen een half jaar afstuderen. Ook jonge academici die binnen een half jaar uit militaire dienst afzwaaien, komen in aanmerking.

In deze Course willen wij een beperkt aantal jonge mannen en vrouwen intensief kennis laten maken met de manier waarop Philips werkt in de vitale functiegebieden zoals: Marketing, Bedrijfseconomie, Bestuurlijke Informatiesystemen, Logistiek, Human Resource Management en Organisatie & Efficiency.

Informatie en kennisoverdracht zijn de belangrijkste aspecten gedurende deze dagen, o.a. door participatie in een praktijkcase. Eveneens besteden we aandacht aan management development voor academici bij Philips. De Course omvat tenslotte discussies met deskundigen uit de verschillende sectoren en informele ontmoetingen met directieleden en jonge academici die in de genoemde gebieden werkzaam zijn.

Wij zien onze Business Course als een middel om kennis te maken met mannen en vrouwen die een meer dan gemiddelde carrière voor ogen staat. De praktijk leert dat de belangstelling vele malen de capaciteit van onze Business Course overtreft. Daarom zullen wij uiterst selectief te werk moeten gaan.

Wij vragen u om in een uitvoerige brief het verloop van uw studie te beschrijven en uw motivatie, ambities en interesses overtuigend uiteen te zetten. Zo'n brief kan leiden tot een gesprek in oktober, dat bepalend is voor een definitieve uitnodiging voor de Course.

Zend uw brief vóór 23 september a.s., met vermelding van referentienummer 80108 OBS aan Mr C. Pennington de Jongh, Philips Personeelvoorziening, Antwoordnummer 35, 5600 VB Eindhoven.

PHILIPS

Bedrijfseconomen en Bedrijfskundigen.

"Bulletin" wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de vrijdag daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meten op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Frank Speet, tel. 887171.

Universiteit

Algemeen

Edmond Hustinxprijs voor G. de Groot

Mr. Gerard-René de Groot, universitair hoofddocent in het privaatrecht en de rechtsvergelijking aan de RL, heeft op maandag 5 september de Edmond Hustinxprijs voor de wetenschap 1988 in ontvangst genomen.

Hij krijgt de prijs o.a. vanwege zijn gezag op het gebied van de rechtsvergelijking, zijn kennis en productie terzake van het nationaliteitsrecht en zijn aandeel bij de opbouw van de FdR en de post-doctorale opleiding Recht en Linguïstiek.

Stichting Klinische Genetica vestigt leerstoel

De Stichting Klinische Genetica Limburg heeft met ingang van 1-9 dr. J. Fryns uit Leuven benoemd tot bijzonder hoogleraar klinische genetica aan de RL.

Prof. Fryns krijgt primair een taak bij de activiteiten in het AZM op het gebied van de patiëntenzorg, het onderwijs en onderzoek, maar hij zal ook een actieve rol spelen bij de voorlichting over erfelijke aangeboren afwijkingen, in de rest van de provincie.

Promotie drs. L. Bouter

Drs. Lex Bouter (vakgroep Epidemiologie/Gezondheidszorgonderzoek) verdedigt op 9 september zijn proefschrift "Injury risk in downhill skiing". Promotor is prof.dr. P. Knipschild.

Naar de achtergronden en oorzaken van ongevallen bij het alpine skiën is gedu-

rende het seizoen 84/85 door de RL in samenwerking met de ANWB onderzoek gedaan. Dit gebeurde op basis van door 572 geblesseerde en 576 ongeblesseerde skiërs kort na de wintersportvakantie ingevulde vragenlijsten.

In tegenstelling tot wat veelal wordt beweerd, is alcoholgebruik hoogstwaarschijnlijk voor skiletstel geen risicofactor van belang. Onder de geblesseerde skiërs bleken zich zelfs meer geheelonthouders te bevinden dan onder de ongeblesseerde groep. In een vervolgonderzoek kon de veronderstelling dat brokkenmakers bijzonder roekeloze skiërs zijn niet worden bevestigd. Wel bleken degenen die verklaarden voor de vakantie bang te zijn geweest voor een ongeval een beduidend lager risico te hebben. Voorlichting aan skiërs dient zich vooral te richten op het afstellen van de bindingen en skiles voor beginners.

Promotie drs. W. Gijsselaers

Drs. Wim Gijsselaers (vakgroep Onderwijsontwikkeling en -research) verdedigt op 9 september zijn proefschrift "Kwaliteit van het onderwijs gemeten. Studies naar betrouwbaarheid, validiteit en bruikbaarheid van studentoordelen". Promotoren zijn prof.dr. H. Schmidt en prof.dr. W. Wijnen.

Drs. Gijsselaers heeft onderzoek gedaan naar de vragen hoe onderwijskwaliteit gemeten kan worden en hoe onderwijskwaliteit kan worden verbeterd. Dit onderzoek vond plaats binnen de FdG. Hij is nagegaan in hoeverre oordelen van studenten, die aan het einde van iedere cursus worden ondervraagd over de kwaliteit van het genoten onderwijs, een betrouwbaar en accuraat beeld geven van het onderwijs. Deze vraag is met name relevant gezien de twijfels die in sterke mate bij docenten en bestuurders leven over de competentie van studenten om een objectief kwaliteitsoordeel te geven. De onderzoeksuitkomsten lijken de conclusie te rechtvaardigen dat de oordelen van studenten betrouwbaar zijn. Studentoordelen kunnen een belangrijke rol spelen bij de verbetering van de kwaliteit van het onderwijsprogramma.

RL-Agenda

09-09 Promotie L. Bouter, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

09-09 Promotie W. Gijsselaers, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

12+13-9 Tweede internationaal symposium over "Lipid metabolism on the normoxic and ischemic heart". Tongersestraat 53, info: vakgroep Fysiologie, tel. 888471.

12-09 Lezing door dr. P. Sundström, kamer 012, Abt2a, 15.30 uur, info: tel. 888380/372.

14, 21, 28-09 en 05-10 Lezingen over Karl Popper, Statenzaal, Bou3, 16.30 uur, info: tel. 888365.

16-09 Promotie J. Maessen, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

22-09 Colloquium "Een kennisstelsel voor het instellen van complexe medische apparaten" door D. Rijken, Colloquium-ruimte, Annalaan 60, info: tel. 888422.

23-09 Promotie G. Janssen, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Inaugurale rede prof.dr. J. Knottnerus, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

29-09 Voordracht "Op zoek naar een theoretisch raamwerk voor de analyse van communicatie tussen gynecologen en vrouwelijke patiënten" door W. Weyts, kamer 012, Abt2, 15.30 uur, info: tel. 888767.

30-09 Promotie J. Janssen, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

30-09 Promotie Ch. van Berlo, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

02 tot 05-10 Internationaal congres "Prospects and Strategies in Cardiovascular Research", Hotel Maastricht, info: tel. 862215.

07-10 Promotie W. Weber, Aula, Tongersestraat 53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

07-10 Promotie E. Fontein, Aula, Tongersestraat 53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

Overzicht personeel RL in fte's* (excl. WSW, dienstweigeraars en stagiaires)

Bron: Dienst Personele Zaken

Teldatum: 31-7-88

	man	vrouw	Totaal
Algemene Diensten	183,4	111,4	294,8
Faculteit der Geneeskunde	459,5	235,2	694,7
Faculteit der Gezondheidswetenschappen	124,8	98,8	223,6
Faculteit der Rechtsgeleerdheid	81,3	51,6	132,9
Faculteit der Economische Wetenschappen	100,2	29,8	130,0
Faculteit der Algemene Wetenschappen i.o.	29,2	5,6	34,8
Totaal	978,5	532,4	1510,8

*fte = full-time equivalent = formatie-eenheid

Aantal medewerkers RL (excl. WSW, dienstweigeraars en stagiaires, ZWO en onbezoldigde aanstellingen)

Bron: Dienst Personele Zaken

Teldatum 31-7-88

	man	vrouw	totaal
Medewerkers in vaste dienst	739	419	1158
Medewerkers in tijdelijke dienst	403	262	665
Totaal	1142	681	1823

Dit is een officieus overzicht. Het geeft een indicatie van de laatste telling.

De in het proefschrift beschreven methode lijkt derhalve voor universiteiten en hogescholen een nuttig instrument te kunnen zijn bij de controle en verbetering van de onderwijskwaliteit.

De RL in ontwikkeling

Op maandag 5 september is een nieuwe brochure verschenen: "De Rijksuniversiteit Limburg in ontwikkeling. Een schets van beleidslijnen en uitbouwplannen". Deze brochure is voor geïnteresseerden gratis verkrijgbaar bij de dienst Voorlichting, kamer 0010, Bou3, tel. 887172.

Promotie drs. J. Maessen

Vrijdag 16 september om 16.00 uur promoveert drs. J. Maessen. Titel van zijn proefschrift: "Evaluation of ischemic injury in donor kidneys". Promotoren zijn prof.dr. G. Kootstra en prof.dr. G. van der Vusse.

Verschijsing Bulletin en Observant

Overzicht van de verschijningsdata en de data voor het inleveren van kopij voor Bulletin tot de Kerstvakantie:

- nr. 4 op 23-9, inleveren 16-9
- nr. 5 op 30-9, inleveren 23-9
- nr. 6 op 7-10, inleveren 30-9
- nr. 7 op 14-10, inleveren 7-10
- nr. 8 op 21-10, inleveren 14-10
- nr. 9 op 28-10, inleveren 21-10
- nr. 10 op 4-11, inleveren 28-10
- nr. 11 op 11-11, inleveren 4-11
- nr. 12 op 18-11, inleveren 11-11

nr. 13 op 25-11, inleveren 18-11
nr. 14 op 2-12, inleveren 25-11
nr. 15 op 9-12, inleveren 2-12
nr. 16 op 16-12, inleveren 9-12.
Kopij voor Bulletin dient vóór vrijdag 12.00 uur ingeleverd te zijn bij Frank Speet, dienst voorlichting. LET OP: de dienst Voorlichting is te vinden in Bouillonstraat 3, kamer 0010, tel. 887171 of 887172.

Betaaldata ambtenarensalarissen

Op de volgende dagen worden de komende maanden de ambtenarensalarissen uitbetaald: donderdag 22 september, maandag 24 oktober, woensdag 23 november en woensdag 21 december (incl. IRZK).

Georganiseerd Overleg

Verslag bijeenkomst GO d.d. 30-6:

- Reorganisaties: De dienst PZ zal bij de FdGW de behoefte peilen t.a.v. het instellen van een begeleidingscommissie.
- Activiteit Cie Kocken: het uiteindelijke rapport van de commissie moet gezien worden als een discussiestuk. Het GO vindt dat zij in een eerder stadium betrokken dient te worden bij deze activiteiten; er kan immers een verandering in de personele posities uit voortvloeien.
- Interne kandidaten in de wervings- en selectieprocedure: bij PZ is een stuk in voorbereiding waarin het begrip "interne kandidaat" centraal staat en dat t.z.t. in het GO besproken wordt.
- Beloningsbeleid nwp: de vakbonden vinden dat het door de RL gehanteer-

de systeem van vaste aanloopschalen flexibel en goed onderbouwd dient te zijn. Het geheel vereist een goed oordeelingsstelsel.

- Verlenging aanstellingstermijn AIO's: het GO komt tot de conclusie dat er vele redenen kunnen zijn voor contractverlenging. Een limitatieve opsomming vindt men niet wenselijk. Ieder geval dient apart te worden beoordeeld.

- Besproken nieuwe regelingen:

* Regeling bindingsclausule/terugbetalingsverplichting in het kader van vorming en opleiding RL. T.a.v. functieopdrachten voor cursussen zal in bepaalde gevallen een terugbetalingsverplichting gelden.

* Regeling werktijden wetenschappelijk personeel t.b.v. de deeltijdvariant verplegingswetenschap. Op verzoek van de vakbonden wordt het individueel recht voor de toelageregulematie dienst in deze regeling opgenomen.

* Reglement voor de commissie van advies onbekwaamheids- en ongeschiktheidstoelag. De vakbonden vinden het wenselijk dat een lid door hun wordt aangewezen. Hoewel van werkgeverszijde wordt gewezen op een mogelijk rolconflict van de vakbondsvetegenwoordiger heeft men hiertegen geen bezwaren.

Het verslag en de regelingen liggen ter inzage bij GO-secr. M. Frissen, tel. 887196.

Agenda Circumflex

Maandag 12-9 20.00 + 22.30 uur: video "Zoeken naar Eileen".

HOE WORDT EEN STUDENT EEN ZELFVERZEKERDE STUDENT?

Als student heb je bij het afsluiten van een ziektekostenverzekering twee mogelijkheden. Maandelijks een flinke hap van je budget afstaan. Of risico lopen met een misschien goedkopere, maar te weinig omvattende verzekering. Terwijl geen van beide nodig is.

OHRA heeft zorgvuldig een Studenten Ziektekostenverzekering (HBO, Universiteit tot 30 jaar) samengesteld die met een minimale premie toch een maximaal gevoel van zekerheid geeft.

Uitgebreid pakket. Zo ben je o.a. verzekerd van een 100% vergoeding van de huisarts, specialist, medicijnen, fysiotherapie en ziekenhuisopname. En worden ook preventieve behandelingen (b.v. de griepspuit), alternatieve geneeswijzen en thuisverpleging vergoed.

Bovendien is deze verzekering wereldwijd geldig. En de OHRA Hulpverleningspas geeft je daarbij ook nog eens recht op allerlei uitgebreide hulp als zich iets voordoet in het buitenland.

Lage premie. Toch betaal je hiervoor maar f 39,66 per maand.* En OHRA heeft nog een paar pluspunten, gelet op het inkomen van een student. Zo heb je een eigen risico van maar f 50,- per jaar. Je betaalt geen poliskosten. Betaal je de premie voor een heel jaar tegelijk, dan krijg je nog eens 5% korting op de premie. En - heel belangrijk - je kunt rekenen op een snelle uitbetaling.

Vergelijk zelf. Vergelijk dat maar eens met het pakket van andere verzekeraars, of met het pakket dat je ouders voor je hebben afgesloten. Hoe dat allemaal kan voor nog geen f 40,- per maand? Omdat je je bij OHRA rechtstreeks verzekert, zonder tussenschakels. En dat zelf verzekeren werkt sneller en makkelijker, waardoor we op de premie kunnen besparen.

Dus als je zelfverzekerd wilt studeren, vraag je vandaag nog via de bon de gratis brochure met alle informatie aan. Dat kan natuurlijk ook telefonisch: 085 - 249 249.

* Exclusief de wettelijk verplichte bijdragen MOOZ en Pooling. Tot je 20e is dat f 2,00 MOOZ en f 2,75 Pooling, na je 20e f 4,00 MOOZ en f 5,50 Pooling per maand.

OHRA

ZORGT VOOR ZELFVERZEKERDE MENSEN

DOOR VOOR NOG GEEN F 40,- P. MND.* EEN STUDENTEN ZIEKTEKOSTENVERZEKERING AF TE SLUITEN:

INFORMATIEBON

Ja, ik wil een zelfverzekerde student worden, dus stuur mij vrijblijvend de gratis brochure met alle informatie toe.

Naam: _____ M/V

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Opleiding: _____

Aan: _____

Geb. datum: _____ 0816080988

Deze bon in een envelop zonder postzegel opsturen naar OHRA Verzekeringen, Antwoordnummer 3344, 6800 ZA Arnhem.

KNIP UIT EN STUUR OP OF BEL 085 249249.

Woensdag 14-9: Eindeloze avond. Het bestellen van polo's, sweaters, T-shirts, e.d. is weer mogelijk. Circumflex, Bernardusstraat 12, tel. 251088, 12.30-13.30 uur.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Bureau Buitenland (BB) ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- American Studies Fellowship Program: betreft beurzen voor onderzoek in de VS m.b.t. Amerikaanse geschiedenis, cultuur of civilisatie (rechten, economie, economische geschiedenis, bestuur, e.d.) voor een periode van 6-12 maanden. Aanvragen vóór 1 december.
  - Ter Meulen Fonds: De KNAW stelt gelden voor stipendia en andere nader te bepalen wetenschappelijke activiteiten beschikbaar vanwege het TMF. Het TMF strekt ter bevordering van medisch, biochemisch en biologisch onderzoek, in het bijzonder m.b.t. kindergeneeskunde. Aanvragen vóór 1 oktober.
  - De NWO voert het beheer over een deel van het fonds "Stimuleringsgelden voor internationalisering" dat aan AIO's en OIO's de gelegenheid biedt om in het kader van hun onderzoek gelden te verwerven voor een kort studiebezoek aan het buitenland. Subsidie kan worden aangevraagd voor een buitenlandse studiereis van ten hoogste drie weken (bezoek aan instituut, archief, internationale workshop e.d.).
  - Ter versterking van de internationale contacten van het wetenschappelijk onderzoek stelt de KNAW extra gelden beschikbaar voor gevestigde onderzoekers (seniores) in de vorm van:
    - a. uitbreiding van het Reis- en Congresartikel;
    - b. de organisatie van "Académie-colloquia";
    - c. uitwisselingsprogramma's van wetenschappelijk onderzoekers in het kader van samenwerkingsovereenkomsten met zusteracademies.
  - Cursus Ontwikkelingsproblematiek: In de periode februari-april '89 organiseert de RU Leiden een interfacultaire cursus ontwikkelingsproblematiek. De cursus biedt een brede inleiding op het "ontwikkelingsvraagstuk" van de Derde Wereld.
  - Interuniversitaire Zuid-Azië cursus: In de periode september-november 88 organiseren de RUL, de VU en de UvA een interuniversitaire Zuid-Azië-cursus rond het thema Ontwikkeling en Conflict. Het doel van de cursus is de achtergronden te belichten van hedendaagse conflicten in Zuid-Azië (India, Pakistan, Bangladesh, Sri Lanka). Plaats: Leiden.
  - 1989/90 Government of Canada Awards Program: Research Scholarships voor de periode van 1 jaar. Research Fellowships voor de periode van 6 maanden (voor senior onderzoekers). Daarnaast zijn een aantal beurzen beschikbaar voor onderzoek specifiek m.b.t. Canada.
  - De RU Leiden organiseert in de maanden oktober-november een lezingencyclus + diverse culturele activiteiten waarbij Japan centraal staat. Meer informatie: op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur bij bureau Buitenland, kamer 3023, Tongersestraat 53, tel. 888309/311. Han Aarts en Hettie van Witteloostuyn.
- Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

Onderwijs

Popper-colleges

Op 14 september gaan de najaarscolleges van de FdAW van start. De eerste reeks van vier colleges gaat over een levende legende: Sir Karl Popper. Popper wordt door velen als de grootste thans levende filosoof beschouwd. Hij is de grondlegger van het kritische rationalisme, dat wordt gekenmerkt door het verwerpen van inductie (falsificatie) en aandacht voor de groei van kennis. Lezing "Karl Popper: rechtshaberisch met neiging tot querulantie". Statenzaal, Bouillonstraat 3 op 14, 21 en 28 september en 5 oktober van 16.30-17.30 uur. Deze colleges staan open voor alle belangstellenden. Info: tel. 888365.

Lezing FdAW

In het kader van het onderzoekscolloquium van de FdAW geeft dr. Per Sundström (Department of Health and Society, univ. van Linköping, Zweden) een lezing op maandag 12 september van 15.30-17.00 uur in kamer 012, Abtstraat 2a. Onderwerp: Icons of Disease. A philosophical Inquiry into the Semantics, Phenomenology and Ontology of the Clinical Conceptions of Disease. Volgende bijeenkomsten vinden plaats op 3-10 (R. Vos), 24-10 (B. Verschaffel), 14-11 (J. Celis, onder voorbehoud), 5-12, 9-1, 30-1, 20-2, 13-3, 3-4, 24-4, 22-5 en 12-6. Zoals steeds staan zij open voor alle studenten. Inlichtingen: prof.dr. H. ten Have, vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, tel. 888380/372.

Bureau Studentendecanen

Studentendecanen: mw. H. de Bruin en mw. J. Creemers. Het secretariaat van het decanaat is geopend op dinsdag-, woensdag en donderdagmiddag van 14.00-16.30 uur, tel. 887363, kamer 310A, Bou3.

Hier kan men afspraken maken met de decanen. Via dit telefoonnummer kan men de decanen rechtstreeks bereiken op maandag t/m donderdag tussen 13.30-14.00 uur. De decanen houden open spreekuur op dinsdag- en donderdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur; melden op kamer 310A, Bou3.

Bij het decanaat kan men terecht met vragen, problemen inzake toelatingsvoorwaarden, aanmelding, loting, plaatsing, inschrijving, omzwaai, studiestaken, studiefinanciering, (hardheids)clausule, bezwaarschriften, beroepszaken, militaire dienst, studiemogelijkheden, persoonlijke en financiële problemen, consequenties nieuwe wetgevingen, studieduur, etc. Ook is schriftelijke informatie verkrijgbaar over de Harmonisatiewet.

Wijzigingen openingstijden decanaat

M.i.v. 19 september veranderen de openingstijden van het secretariaat van het studentendecanaat: maandag t/m vrijdag van 14.00-16.30 uur. Tel. 887363/7354, kamer 310A/306.

Ook de tijden van het open spreekuur veranderen: dinsdag 14.00-16.00 uur, woensdag 17.00-19.00 uur, donderdag 14.00-16.00 uur.

Studie-infotheek

Met ingang van 19 september zal de studie-infotheek geopend zijn van maandag t/m vrijdag van 14.00-16.30 uur, kamer 310B, Bou3.

Bij de studie-infotheek ligt informatie ter inzage over studiemogelijkheden binnen het Hoger Onderwijs in Nederland. Ook liggen er vacaturelijsten ter inzage en is algemene informatie aanwezig over specialiseren, kortlopende cursussen, ontwikkelingen binnen het HO, etc.

Steunpunt Studiefinanciering

De telefonische spreekuren van het Steunpunt Studiefinanciering zijn: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151 (gratis). Op deze tijden is ook de balie van het Steunpunt geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Bureau Inschrijvingen/ Centrale Studentenadministratie

De Centrale Studentenadministratie is telefonisch te bereiken via tel. 887158/7159 van maandag t/m donderdag van 13.30-16.30 uur en vrijdag van 9.00-13.00 uur. De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Lenculenstraat 26.

Congressen

Congres effectiviteit van GVO

Op 29 september organiseert het Landelijk Centrum GVO een congres over de effectiviteit van GVO in de Jaarbeurs te Utrecht.

Aan de orde komen ondermeer het spanningsveld tussen onderzoek en praktijk, de effectiviteit van massamediale voorlichting en de beleidsimplicaties van effectiviteitsonderzoek.

Deelnamekosten: f 95,- voor studenten f 75,-. Inschrijvingsbrochure is af te halen bij het secretariaat van de vakgroep GVO, Kapoenstraat. Informatie: P. Liedekerken, Landelijk Centrum GVO, Utrecht, tel. 030-910244.

Congres Vrouwenstudies

Van 19 tot 22-12 vindt in Amsterdam het International Congress on Mental Health Care for Women plaats. Informatie: Pauline Tomlow, tel. 887324 of Marja Slangen, tel. 887334.

Sport

Zaalvoetbalcompetitie

Begin november start in de nieuwe sporthal een zaalvoetbalcompetitie. Maandagavond prestatief en donderdagavond recreatief. Er kunnen per avond max. 9 teams meedoen. Inschrijven: bureau LV&S.

Badmintoncompetitie

Begin november start op dinsdagavond in de nieuwe sporthal een badmintoncompetitie. Inschrijven: bureau LV&S.

Volleybalcompetitie

Ook de volleybalcompetitie start begin november. Inschrijven vóór 24-9 bij bureau LV&S.

Tennistoernooi

Zaterdag 1-10 wordt er op het tennis-park Dousberg een outdoor tennistoernooi georganiseerd door LV&S. Inschrijven bij bureau LV&S vóór 24-9.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL of AZM.

Interne vacatures 099

Bij de FdGW wordt gezocht een UNIVERSITAIR DOCENT VROUWENSTUDIES voor de periode van 1 jaar, met een werktijdsfactor van 0,5 fte (20 uur per week).

Taken: de betreffende medewerker zal zich bezig gaan houden met het ontwikkelen van het curriculum voor het vrij doctoraal tracé vrouwengezondheidszorg t.b.v. hen die in de gezondheidszorg onderzoek of beleid willen ontwikkelen t.b.v. de financiële en organisatorische integratie van de vrouwenhulpverlening. De werkzaamheden zullen met name gericht zijn op:

- het ontwikkelen van de eindtermen voor het tracé in nauw overleg met de overheid, het veld van de gezondheidszorg en de vrouwenhulpverlening
  - het aangeven van doelstellingen en globale inhoud van onderwijsblokken
  - het meewerken aan het tot stand brengen van concrete cursussen.
- In dit kader zal tevens regelmatig terugkoppeling plaatsvinden naar de voorbereidingsgroep vrouwenstudies.

Vereist:

- doctoraal gezondheidswetenschappen danwel een daarmee vergelijkbare afgeronde opleiding
- bekendheid met het veld en de overheid in de sector gezondheidszorg en vrouwenhulpverlening
- goede contactuele eigenschappen
- goede redactionele vaardigheid
- affiniteit op het gebied van vrouwenstudies
- ervaring met probleemgestuurd onderwijs strekt tot aanbeveling.

Salariëring: afhankelijk van ervaring en wel of niet gepromoveerd zijn, min. f 3209,- en max. f 6908,- bruto per maand op full-time basis. De vakgroep GVO zal als thuisbasis fungeren. Inlichtingen: mw. P. Tomlov, tel. 887324.

I.v.m. het spoedeisende karakter wordt de advertentie tegelijkertijd extern geplaatst.

Interne vacature 100

Binnen de FdR is vacant de functie van STUDIE-ADVISEUR (0,5 FTE) M/V. Het betreft een nieuwe functie. De studie-adviseur heeft tot taak te bevorderen dat een goede begeleiding van studenten binnen de FdR wordt gerealiseerd.

Taken: hij/zij

- is aanspreekpunt voor studenten met studievoortgangsproblemen, evalueert met studenten de studieprestaties

- adviseert m.b.t. voortzetten-/stoppen van de studie, omzwaaien, keuze van onderwijsblokken e.d.
- bevordert dat begeleiding van studenten door leden van het wp t.a.v. inhoudelijke aangelegenheden (nakijken opstellen, bloktoetsen e.d.) goed verloopt
- adviseert studenten over keuze van blokken en planning van de studie
- draagt zorg voor propaedeutische adviezen, o.m. door het voeren van gesprekken met studenten die in het eerste jaar regelmatig een onvoldoende behalen
- adviseert studenten over bestaande studie- en examenregelingen; draagt in een aantal nader te omschrijven gevallen zorg voor de uitvoering van examenregelingen
- onderhoudt contact met studentendecanen t.b.v. wederzijdse afstemming van werkzaamheden
- maakt op grond van de contacten met studenten de SRC opmerkzaam op knelpunten in de opzet of uitvoering van de studie.

Vereisten:

- juridische of gerichte HBO-opleiding
- goede contactuele vaardigheden
- uitgesproken belangstelling voor juridisch onderwijs
- uitgesproken belangstelling voor studentenbegeleiding.

Rechtspositie: aanstelling als ambtenaar met uitzicht op vast dienstverband in het functiestelsel van nwp. M.b.t. het functieniveau en organisatorische plaats vindt thans onderzoek plaats.

Inlichtingen: V. Rutgers, tel. 887027. In het kader van het streven van de FdR naar een evenwichtige personeelsopbouw genieten bij gelijkwaardige bekwamheid en geschiktheid vrouwen de voorkeur. Zij worden uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Interne vacatures 101 en 102

Bij de FdR zijn vacant twee vacatures van UNIVERSITAIR DOCENT M/V in het recht, in het bijzonder het privaatrecht.

Vacature 101:

Taak: voorbereiding en uitvoering van het onderwijs op het gehele gebied van het recht, in het bijzonder het vermogensrecht (zoals het vervaardigen van studie- en examenmateriaal en het begeleiden van onderwijsgroepen); het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, aanvankelijk binnen het kader van het VF-project Beleidsvelden regelgeving, in het bijzonder op het gebied van de produktaansprakelijkheid; het verrichten van bestuurlijke werkzaamheden.

Vereist:

de gedachten gaan uit naar een jurist, met enige jaren ervaring in het wetenschappelijk onderwijs of de rechtspraak, met wetenschappelijke belangstelling voor het vermogensrecht in het algemeen en het consumentenrecht in het bijzonder, blijkend uit een voorgenomen dissertatie of wetenschappelijke publikaties.

Vacature 102:

Taak: zie vacature 101, maar v.w.b. het VF-project beleidsvelden regelgeving, in het bijzonder op het gebied van de (pre)contractuele verhoudingen in bouwen en wonen.

Vereist: zie vacature 101, maar v.w.b. wetenschappelijke belangstelling, in het bijzonder voor (pre)contractuele verhoudingen in het bouwen en wonen.

Arbeidsvoorwaarden; de aanstellingen geschieden in de rang van universitair docent. Aanstelling in deeltijd behoort eveneens tot de mogelijkheden.

Dienst Voorlichting

Inlichtingen: prof. mr. C. Adriaansens, tel. 887216 en mr. G. Rijken, tel. 887203.

In het kader van het streven van de FdR naar een evenwichtige personeelsopbouw genieten bij gelijkwaardige bekwaamheid en geschiktheid vrouwen de voorkeur. Zij worden uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Interne vacature 103

Bij het Faculteitsbureau Gezondheidswetenschappen wordt gezocht een **ADMINISTRATIEF MEDEWERK (STER)** voor 0,5 fte (20 uur per week), voorlopig voor de periode van een jaar (een mogelijkheid tot een vast dienstverband wordt niet bij voorbaat uitgesloten geacht).

- Taken:
- verkoop van literatuurboeken aan studenten; afdracht van de geïnde gelden aan de dienst FZ
  - archiefwerkzaamheden m.b.t. personeel en beheer van de faculteit
  - bijhouden personeels- en vacaturebestand op pc (Macintosh)
  - typewerk, kopiëren, verzenden van correspondentie
  - zelfstandig verzorgen van eenvoudige correspondentie
  - assisteren bij de budgetbewaking van de facultaire budgetten
  - bereidheid tot het verrichten van voorkomende werkzaamheden bij afwezigheid van de secretaresse, zoals bijhouden telefoon en agenda, verzorgen van vergaderstukken, typewerk op tekstverwerker.

Verst:

- diploma HAVO of soortgelijk
  - kunnen werken op pc of de bereidheid dit te leren
  - zelfstandigheid, accuratesse.
- Salariëring: afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring max. f 2736,- bruto (schaal 4) per maand op full-time basis.
- Inlichtingen: mw. A. Gerlings, tel. 887321 of M. Bassie, tel. 887322.

Vacatures studenten in commissies

Met ingang van het studiejaar 88/89 zullen de huidige Onderwijscommissie en haar Dagelijks Bestuur vervangen worden door een Studierichtingscommissie en een Onderwijscoördinatiecommissie. Van deze beide nieuwe commissies zullen naast leden van het wp ook een aantal studenten deel uitmaken.

In de Studierichtingscommissie zijn zes vacatures voor studentleden en in de Onderwijscoördinatiecommissie is een vacature voor een studentlid. Belangstellenden dienen hun interesse voor het lidmaatschap van een van beide commissies schriftelijk bekend te maken vóór vrijdag 24 september aan het secr. van de Studierichtingscommissie FdG, bureau Onderwijs, Tongersestraat 53. Informatie bij de studentadviseurs van het FBestuur, E. van Rijswijk, tel. 471524 en S. van Zutphen, tel. 219673. Schriftelijke informatie is aan te vragen via tel. 888106.

Student-adviseur gezocht

Het Faculteitsbestuur van de FdG zoekt een student-adviseur voor:

- het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen van het FBestuur
- het voorbereiden en volgen van het wekelijks overleg met student-raadsleden
- het bijwonen van vergaderingen van de F Raad.

Tijdsbesteding: min. 8 uur per week. Gezocht wordt naar iemand met enig inzicht in de organisatiestructuur van de faculteit, die bij voorkeur enige ervaring heeft met bestuurswerk. Gezien de samenstelling van de fractie gaat bij gelijke geschiktheid de voorkeur uit naar een vrouw. Informatie: S. van Zutphen, tel. 219673, E. van Rijswijk, tel. 471524.

bul uitgereikt worden in de Aula, Tongersestraat 53. Aanvang: 14.00 uur. Studenten ontvangen vooraf nog nader bericht.

Propaedeutische buluitreiking dagstudenten

Woensdag 19 oktober om 10.30 uur zal de propaedeutische bul uitgereikt worden aan geslaagde dagstudenten. Degene die hieraan deel wil nemen worden verzocht in te tekenen tijdens balie-uren (10.15-11.15 uur) vóór 3 oktober.

Propaedeutische buluitreiking avondstudenten

Zaterdag 1 oktober om 14.00 uur wordt de propaedeutische bul uitgereikt aan avondstudenten in de Collegezaal, Zwingelput 4. Informatie en programma volgt nog.

Practicum Gespreksvaardigheden

Studenten die de Rechtshulpkliniek gaan volgen moeten zich voor het practicum gespreksvaardigheden opgeven vóór 12 september bij bureau Onderwijs tijdens de balie-uren.

Houthoff-beurs

De Houthoff-beurs heeft tot doel een Nederlandse jurist(e) in staat te stellen het LLM-programma te volgen aan de Harvard Law School te Cambridge, Massachusetts USA waarna een aanstelling volgt als stagiaire ten kantore van Houthoff advocaten. De beurs wordt jaarlijks toegekend en bedraagt voor het studiejaar 89/90 \$ 27.000. Om voor deze beurs in aanmerking te komen dient men afgestudeerd te zijn of uiterlijk 1 juni '89 af te studeren als jurist Nederlands Recht. Aanmelding vóór 15 oktober '88. Inlichtingen en inschrijfformulieren kunnen telefonisch of schriftelijk worden aangevraagd bij Houthoff Advocaten, Postbus 5505, 1007 AM Amsterdam, tel. 020-264584 (zie ook publicatieborden Nieuwenhof).

Stageplaatsen bij Amnesty International

Van het Internationale Secretariaat van Amnesty International is bericht ontvangen dat er voor een periode van 6 maanden vanaf januari '89 twee vacatures zijn voor vrijwilligersplaatsen bij het "Legal and Inter-Governmental Organisations Office" van Amnesty in Londen.

Deze plaatsen kunnen ook als stageplaats worden aangemerkt. Voor een van de twee plaatsen is een juridische opleiding een vereiste. Voor beide plaatsen geldt dat enige kennis van de mensenrechten en het recht van internationale organisaties wenselijk is. Verder is een goede beheersing van het Engels in woord en geschrift noodzakelijk.

(Advertentie)

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

literatuur en politiek

Onderwijs

Talentoets Internationaal Management

De inschalingstoetsen Engels, Frans en Duits voor studenten die overwegen de afstudeervariant Internationaal Management te kiezen worden afgenomen op:

- Engels: maandag 12 september 13.30-15.30 uur: sporthal de Heeg
- Frans: vrijdag 16 september 10.00-12.00 uur, Tongersestraat 53, kamers 0089, 0090 en 1089
- Duits: vrijdag 16 september 13.00-15.00 uur, Tongersestraat 53, kamers 0089, 0090, 1089.

Economie

(Advertentie)

PETIT BONHEUR

BISTRO/RESTAURANT/TERRAS

Kapoenstraat 32
(ingang „Achter de Molens“)
6211 KW Maastricht
Tel. 043-215109
Openingstijden:
Dagelijks vanaf 18.00 uur.
Dinsdags gesloten.

"On y mange bien et pas cher!"

Prop: René Persoon

Proefde u tijdens het „Preuvenemint“ onze Tiramisutaart?

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken: 17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen per glas vanaf f 2,90

Aan de bar van Le Vigneron bieden wij u tussen 17.00-19.00 uur een glas wijn van Le Vigneron aan.

6 september t/m 10 september 13 september t/m 17 september

MENU À f 25,- **MENU À f 25,-**

Parelhoenpaté met een kleine salade

☆☆☆

Scholfilet in rode wijnsaus

☆☆☆

Lauwwarme, omgekeerd gebakken appeltaart met vanillecrème

Kalfshersenen in een vinaigrettesaus met rode paprika

☆☆☆

In rode wijn gestoofd rundvlees met verse noedels

☆☆☆

Sorbet van zwarte bessen

Geneeskunde

Algemeen

Benoeming tot hoogleraar

Dr. Obertop, hoofd van de oncologische chirurgie in het AZM, is benoemd tot hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Utrecht.

Onderwijs

Voortgangstoets

De eerstvolgende voor de studenten Geneeskunde verplichte voortgangstoets wordt afgenomen op woensdag 14 september vanaf exact 9.00 uur tot uiterlijk 13.00 uur in tenniscentrum Dousberg.

De zalen zijn geopend vanaf 8.40 uur. De zaalindelingen zijn alfabetisch op achternaam en worden in de twee zalen duidelijk aangegeven.

Voor het invullen van de optisch leesbare antwoordformulieren zelf een HB-potlood meebrengen. Het Reglement van Orde is vermeld in de Facultaire Studiegids.

Gezondheids- wetenschappen

Onderwijs

Voortgangstoetsen

De voortgangstoetsen van dit studiejaar worden gehouden op 7 oktober, 27 januari en 26 mei.

Rechtsgeleerdheid

Onderwijs

Nadere regeling en regels

In de loop van deze week zullen een aantal "nadere regelingen" en "regels en richtlijnen" bij de balie van bureau Onderwijs ter inzage gelegd worden. In oktober zal voor iedereen een exemplaar bij de postvakjes beschikbaar zijn.

Doctoraalbul-uitreiking

Woensdag 19 oktober zal de doctoraal-

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Zar und Zimmerman

Albert Lortzing schreef een kluchtige opera: de burgemeester van Zaandam geeft opdracht een Rus genaamd Peter, op de Zaanse scheepswerf in de smiezen te houden. Er blijken twee Russische Petters te zijn, de tsaar en een deserter. Stof genoeg voor persoonsverwikkelingen. Het Limburgs Symphonie Orkest brengt de opera in samenwerking met studenten van het Maastrichts conservatorium en solisten. De regie heeft Lothar Weber, die in Duitsland tal van operaproducties heeft gemaakt. Muzikale leiding heeft Peter Falk, chefdirigent van het omroeporkest van de Hessischen Rundfunk. De uitvoering is vrijdag 16 september om 20 uur in de houwburg te Heerlen.

Oorlog en vrede

In het kader van de vredesweek draait in filmhuis Lumière tweemaal de ruim zes uur durende rolprent Oorlog en Vrede van de Rus Sergej Bondartsjoek. Meer dan vier jaar werkte hij aan de opnames. Met hulp van historici reconstrueerde hij zo authentiek mogelijk de oorlogshandelingen in de tijd van de veldtocht van Napoleon tegen de Russen. Het beroemde boek van de Russische schrijver diende als basis voor het script. De voorstellingen op 16 en 17 september worden onderbroken door een lange en twee korte pauzes. In de lange pauze is er soep en stobbrood verkrijgbaar. Reserveer tijd! Voor aanvangstijden zie agenda.

Filmanalyse

Filmhuis Lumière organiseert in het laatste weekeinde van september een filmanalyse-cursus, dit keer over de ideeën van de filmtheoreticus Noël Burch. Burch is een enthousiaste en eigenzinnige figuur.

Projectgroep Dans

Projectgroep Dans is een collectief van jonge dansers, dat zich bezig houdt met moderne dans. Door theater- lunch- en schoolvoorstellingen wil het deze dansvorm meer bekendheid geven. De eerste voorstelling (juni 88) was een groot succes. Voor de nieuwe voorstelling zoekt de projectgroep nog enkele dansers. Projectgroep Dans organiseert ook lessen voor beginners en middenniveau. Dinsdag 13 september kan men gratis een les volgen in het Kreatief Centrum, Herbenusstraat 89. Van 19 tot 20 uur beginners, 20.30 tot 21.30 uur middenniveau. Inlichtingen bij Joeske Kool/Theo Termond 647566 of Hein de Vries/Trudy Rohn 470185.

Aansluitend op drie lezingen worden vijf films vertoond, zowel modern-klassieke Europese als klassieke Japanse. Deelname kost 35 gulden. Wie dit bedrag overmaakt op giro 3796253 ten name van Stichting Filmhuis Maastricht, krijgt een documentatiemap toegestuurd.

Een beeld van Frans Carlier, binnenkort te zien in het hoofdkantoor aan het Vrijthof.

De geest in hout

De PTT gaf onlangs een serie postzegels uit met afbeeldingen van werk van Cobra-schilders. Postzegels zijn vaak voorbeelden van hoogstaande kunstwerkjes van nauwelijks enkele vierkante millimeter. In de Kinderpostzegel-serie bijvoorbeeld kon men grafiek bewonderen van Joost Swarte en Carlote Mutsaerts. Het staatsbedrijf, dat binnenkort geprivatiseerd wordt, heeft oog voor kunst maar dat men ook op lokaal vlak hiervoor gevoelig is, is nieuw. Beeldhouwer Frans Carlier klopte bij het Postdistrict Maastricht aan met de vraag of een expositie van zijn werk mogelijk was in het hoofdkantoor aan het Vrijthof. Het initiatief werd gehonoreerd. De argeloze bezoeker treft tot zijn verrassing (van 15 september tot 15 oktober) een stel fel gekleurde houten beelden aan in de publieksruimte van het postkantoor. De Maastrichtse kunstenaar heeft bewust voor deze lokatie gekozen. Op een dergelijke lokatie komt volgens hem "kunst als een vanzelfsprekende manier bij het publiek".

Carlier is in 1943 te Rotterdam geboren en werkt en woont al geruime tijd in Maastricht. Hij is onder meer docent aan een kunstonderwijs-instelling in zijn woonplaats en in Tilburg. In Maastricht staan op verschillende plaatsen beelden van zijn hand. 'De Wyckenaer', het mannetje in de Wyckerbrugstraat dat in zijn haast in schijven uit elkaar dreigt te vallen, is wellicht het bekendst. Menig lezer van dit blad passeert dit beeld dagelijks. Enkele jaren geleden was van Carlier in het Bonnefantenmuseum een zestig-tal gipsen portretjes te zien. De laatste jaren richt hij zich bijna uitsluitend op hout als werkmateriaal.

"De beelden worden uitgehold om barsten te voorkomen", verklaart Carlier zijn werkwijze. "Op het moment dat het beeld is uitgehold ligt de vorm vast. Door het uithollen wordt in feite de geest van het werk aangebracht. Het materiaal bepaalt namelijk voor een belangrijk gedeelte de vorm. Hout heeft namelijk een dwingende vorm. Met de keiharde laklaag krijgt het gegeven echter een geheel eigen betekenis. Het magische van de kleur scheidt een nieuwe dimensie. De kern wordt verborgen door de gevoelige oppervlakte-bewerking."

De kunstenaar heeft niet zo'n hoge dunk van de huidige kunstwereld. "In film en theater bestaat een volkskunst, kunst voor het grote publiek. Vroeger was dat bij beeldende kunst ook een vanzelfsprekende zaak. Deze eeuw is beeldende kunst een zijweggetje ingesukkeld, zich aan de grote stroom onttrokken en daarmee op een elitair niveau getild. Het lijkt een doodlopend straatje, te zeer gericht op vorm en druk doende avant-gardistisch te wezen. De relatie met de omgeving ontbreekt. Van reflectie van algemeen menselijke gevoelens is al helemaal geen sprake. Kunst is te gespecialiseerd en is slechts een geliefd gespreksonderwerp van insiders."

Carliers eigen werk wordt gekenmerkt door "realistisch vormgegeven absurdisme". Bij de beeldengroep hoort bijvoorbeeld een duo: een forse man met een groot groen hoofd met aan zijn voeten een hond. Het dier blijkt over hetzelfde hoofd te beschikken als het baasje. Of een metaliek-kleurige vis die vanuit een ander standpunt bekeken ook een liggend mannenfiguur blijkt te zijn. "Ik heb altijd herkenbaar willen werken. Wellicht komt dit door mijn hang naar de primitieve volkskunst. Daarnaast boeit mij het absurde in menselijke situaties, de dubbelheid van het menselijk bestaan. Die twee lijnen probeer ik te verbinden. Mijn beelden zuigen alle betekenis van de omgeving in zich op en richten onze aandacht op dat wat net naast ons ligt. Een beeld dat van zijn sokkel valt vormt weer een ander beeld."

Paul Pinxten

AGENDA

Toneel

Theater Spelont, ik heb het niet te kwaad, regie Thijs Lenders. Vrijdag 16 en zaterdag 17 september, 20.30 uur in Zaal het Vervolg, Vrijthof 47a.

Muziek

Musica Sacra - Gregoriaans, Utrechts Studentenkor. Vrijdag 16 september, 18 uur, OL Vrouwebasiliek.
Musica Sacra - Durham Cathedral Choir, vrijdag 16 september, 20.30 uur, OL Vrouwebasiliek.
Musica Sacra - Barokkwartet, werk van Heinrich Biber, gespeeld door Lucy van Dael, Bob van Asperen, Wouter Möller, Stephen Stubbs. Zaterdag 17 september, 15 uur, Lutherse Kerk.
Musica Sacra - Gesualdo Consort, werken van Schein, Sweelinck, Mazzocchi, Dowland en De Cavalleri. Zaterdag 17 september, 20.30 uur, St. Janskerk.
LSO - Zar und Zimmerman, komische opera van Lortzing. Regie: Lothar Weber, directie: Peter Falk. Vrijdag 16 september, 20 uur, Stadsschouwburg Heerlen.
Concertgebouworkest, dirigent: R. Chailly,

solist: Jean-Yves Thibaudet, piano.
Programma: Wagner, Liszt, Tsjajkowsky.
Zaterdag 17 september, 20 uur, Stadsschouwburg Heerlen.

Exposities

Boerenbont in Bonnefanten, expositie van de bekendste decors van Maastrichts aardewerk in Museum Bonnefanten, Dominikanerplein. Tot 23 oktober di-vrij 10-17; za en zo 11-17 uur.
Noor Smals' houtsneden, bezoekershal Academisch Ziekenhuis. Tot 7 oktober.
Leo Meijs' foto's, Vroom en Dreesmann, vanaf 8 september.
kwARTet, Kunstenaarsver.i.o., schilderijen in Generaalshuis, Vrijthof 47, ma 13-16, za 11-14, di-vrij 11-16 uur. Installaties in gebouw Herbenusstraat 39, do-zo 13-17 uur. Beelden in universiteitstuin, grafisch werk in universiteitsbibliotheek, ma-vrij 9-17 uur.
Piet Stockmans' porselein, galerie Dis, Tafelstraat 28, tot 22 sept. woe t/m zo 13-18 uur.
Boltanski, Lavier, Messenger, galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, vanaf 4 sept. di-za 13-18 uur.
Cobra 40 jaar, schilderijen en grafiek van Alechinsky, Karel Appel, Corneille, Chr. Dotremont, Lucebert. Galerie FAH, Brusselsestraat 80, vanaf 4 sept. vrij-zo 13-17 uur. Volgs afspraak tel. 216326.
Herdenking Charles Vos, Jan van Eyckacademie, Academieplein 1, Maastricht,

vanaf 9 sept. op werkdagen 9-17, za en zo 14-17 uur.

Galerie Signe, Akerstraat 82a, Heerlen, vanaf 11 sept. schetsbladen en plastic op het thema Faun. woe-zo 14-17 uur.

Mike Kerstgens, Leo Mertens, tekeningen/aquarellen, keramiek, galerie Signature, Kapoenstraat 24, vanaf 4 sept. woe-vrij 13-18, za en zo 13-17 uur.

Albert Kliest, Objecten, stichting Transport, Boogaardenstraat 40, di-zo 14-17 en 19-22 uur.

Machteld van Buren en Trudi vd Elsen, schilderijen en tekeningen, Perroen galerie, Vrijthof 35, vanaf 10 sept. woe-za 13-18 uur.

Frans Carlier, beelden, hoofdkantoor Vrijthof, vanaf 15 sept. tijdens kantooruren.

Fotokring Midden-Limburg, Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4, vanaf 11 sept. di-vrij 11-17, za en zo 14-17 uur.

Films

Filmhuis Lumière, Boogaardenstraat 40b:
Cannot run away, regie: H. Molenaar (Ned. 1988), 8 t/m 11 sept. 20 uur.
Felix, regie: C. Buschmann e.a. (BRD 1987), 12 t/m 14 sept. 20 uur.
Rubber, regie: G. Rutten en J. de Meester (Ned. 1936), 9 t/m 11 sept. 21 uur.
Pygmalion, regie: L. Berger (Ned. 1937), 12 t/m 14 sept. 21 uur.
Good morning Babylonia, regie: gebr. Taviani (Italië 1987), 8 t/m 14 sept. 22 uur.

La dolce vita, regie: f Fellini (Italië 1959), 15 sept. 20 uur.

Allonsanfan, regie: gebr. Taviani (Italië 1974), 15 sept. 20 uur.

C'eravamo Tanto Amati, regie: E. Scola (Italië 1974), 15 sept. 22 uur.

Oorlog en vrede, regie: S. Bondartsjoek (Rusland 1978), de lange versie van 6 uur, 16 sept. 19.30 uur en 17 sept. 15 uur.

Oci Ciorni, regie: N. Michalkov (Italië 1987), 16 sept. 20 uur.

Città delle Donne, regie: f Fellini (Italië 1980), 16 sept. 22 uur.

Cinema Palace, Wijkerbrugstraat 1.

The unbearable lightness of being, dag. 20.15 uur, zo ook 16.30 uur.

Rambo 3, dag. 16.30, 19, 21.30 uur, zo ook 14 uur.

Can't buy me love, dag. 16.30, 19, 21.30 uur, zo ook 14 uur.

Jungle book, dag. 16.30, behalve zo 14.30 uur.

Ciné K, Bernardusstraat 13.

Prince, dag 20, 22 uur.

Mabi, Kleine Gracht 24a.

Deadly Pursuit, 14.30, 21 uur, za en zo ook 18.30 uur.

The couch trip, 14.30, 20.30 uur, za en zo ook 18.15 uur.

Bright lights big city, dag 14.30, 21 uur, woe alleen 21 uur, za en zo 18.30 en 9 uur.

Salsa, dag 14.30, 21 uur, za en zo ook 18.30 uur.

My little pony, za, zo en woe 14.30 uur.

De woongroep

"Hallo pa," toeterde Elena in de hoorn, "we hebben toch zó'n maf plan, man!"
 "Nou, pfff, poepoe, het zal wel weer wat zijn," mompelde haar vader, terwijl moe meemonkelde met haar oor aan het aparte mee-luister-apparaatje. Het was duidelijk dat de telefonie nog een magisch gebeuren was voor de ouders van Elena. Het liefst zou haar vader de hoorn opnemen met de woorden "Attentie! U bent thans over grote afstand telefonisch verbonden met mijnheer Wolff, W-O-L-F-F, dubbel F. Spreekt U maar!" De fascinatie met het moderne medium was zelfs zó groot dat hij in de overtuiging leefde dat al die technologie scheppen vol geld moest kosten. Als mama Wolff met tante Isabelle (één telefoondistrict verderop) belde en papa zat ook in de kamer, begon hij na vijf minuten reeds het 'Geld! Geld!'-tel-gebaar te maken, en na nog eens vijf minuten hoorbaar, ook voor de andere kant van de lijn, te mopperen over al het geld dat er zomaar doorheenvloog en rap in 's rijks schatkist verdween. Natuurlijk had Elena een tik van de molen meegekregen. Telefoneren uit Maastricht naar Amsterdam betekende praten over tweehonderd kilometer afstand, en hoe je het ook wendde of keerde, al die koperdraadjes en glasvezeltjes redden het niet alléén met de transmissie van het geluid. Het was ver weg, dus moest je hard praten.

"Hee pa, ik ga verhuizen, binnenkort!" loeide Elena dus. Het was eventjes stil in Amsterdam. "Is dat nou wel zo verstandig?" hoorde ze tenslotte haar moeder van ver weg langs de hoorn fluisteren.
 "Jawel hoor! Waarom niet, anders?"

"Nou, kind..." Elena wist dat ze kwaad ging worden. Als haar moeder het weer nodig vond met het betuttelende 'kind' om de hoek te komen was het mis. Wat hadden die lui toch ook een kippenverstandje! Acht-en-twintig was ze, al tien jaar meerderjarig, en twee centimeter langer dan haar vader. Zo! Dat kan je toch geen 'kind' meer noemen, of wat! "... lieverd, je realiseert je toch wel dat over anderhalf jaar je contract met de universiteit afloopt hè, waarom zou je je dan nog weer eens de zorg op de hals halen van helemaal te verhuizen, en het risico lopen dat je over achttien maanden alwéér moet..."

Natuurlijk had ze zich dat allemaal gerealiseerd. Natuurlijk had ze nachtenlang niet geslapen van de zorg of ze wel weg moest van haar comfortabele zolderkamertje, vanzelfsprekend had ze uur na uur alle voor- en nadelen proberen af te wegen. Natuurlijk, natuurlijk!! "Shit zeg," zuchtte ze, "jullie zijn ook nóóit eens een keertje lekker positief en steun-vol; in plaats dat jullie zeggen 'gefeliciteerd' of zo krijg ik gelijk alle twijfels die ik nét heb weten weg te rationaliseren weer terug."

"We hebben het beste met je voor, hoor," sprak pa zijn standaard-tekst.
 "Ja hoor, dat zeggen jullie nou altijd. Maar ik durf er m'n stofzuiger onder te verwerpen dat jullie een nerveuze instorting krijgen als ik zeg dat ik in een woongroep ga wonen en dat ik daar erg goed over heb nagedacht!"

(Wordt vervolgd)

Martha Savannah

ALLEEN EN EENZAAM

Ik voel me zó verdord alleen...
 (foto Franco Gori)

Ongeveer 4000 alleenstaande Maastrichtenaren worstelen met wat door deskundigen 'het ergste lot dat de mens kan treffen' wordt genoemd: eenzaamheid. Het gaat om bijna de helft van alle niet (meer) getrouwde stadsbewoners tussen de 25 en 65 jaar. Daarbij valt op dat bij de Maastrichtse mannen het alleen-zijn relatief vaker tot eenzaamheid leidt dan bij de vrouwen. Mensen met een hogere opleiding (HBO of universitair) voelen zich significant minder eenzaam dan mensen met een lagere opleiding. Een van de meest genoemde bronnen voor eenzaamheid is het gemis van een partner of een goede vriend(in). Maar er zijn ook mensen die hun eenzaamheid wijten aan het feit dat je als niet-Limburger in Maastricht niet wordt geaccepteerd, je als ongehuwde man het vijfde wiel aan de wagen bent en je als ongehuwde vrouw genegeerd, belaagd en met jaloezie bekeken wordt. Dit alles valt te lezen in het doctoraalonderzoek dat de inmiddels afgestudeerde student gezondheidswetenschappen Hai Smitsmans bij de vakgroep Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding uitvoerde. Het initiatief voor het onderzoek was afkomstig van de Maastrichtse Coördinatie Commissie Alleenstaanden (CCA), waarin organisaties zijn verenigd die zich bezig houden met begeleiding van en hulpverlening aan alleenstaanden: Leger des Heils, Fiom (voor alleenstaande ouders), Stichting Inter/Relatie, Pastoraal werk, Stichting Traject (sociaal-cultureel werk) en Het Koffiehonk. De CCA wilde middels het onderzoek peilen of er in de stad behoefte bestaat aan een Open Huis: een plek waar alleenstaanden elkaar kunnen ontmoeten. Smitsmans interpreteerde zijn opdracht ruim. Middels een enquête onderzocht hij in hoeverre alleenstaande mensen in Maastricht eenzaam zijn.

bericht uit Maastricht

Voorts liet hij hen kiezen uit een heel scala van mogelijke hulpbronnen -waaronder het Open Huis- waarmee ze hun isolement zouden kunnen doorbreken. De doelgroep kon worden opgespoord dankzij hulp van de afdeling onderzoek en statistiek van de gemeente. Die leverde de adressen van 1000 niet (meer) getrouwde Maastrichtenaren. Smitsmans kreeg behalve 400 goed ingevulde vragenlijsten ook heel wat boze reacties retour van alleenstaanden die wilden weten hoe hij aan hun adres gekomen was. Er waren ook mensen die de vragenlijst niet invulden omdat ze inmiddels verliefd, verloofd, getrouwd of kloosterling waren. Anderen wensten "niet in een hokje gestopt te worden", hadden het "te druk met de (klein)kinderen" of benadrukten dat "we eens allemaal alleen komen te staan". Een enkeling was te verbitterd om mee te doen: "Toen ik het nodig had heeft zich ook niemand iets van mij aangetrokken."

Smitsmans' onderzoek werd wel al twee jaar geleden afgerond, maar krijgt nu pas de aandacht van een breed publiek. De CCA acht bovengenoemde bevindingen namelijk alarmerend genoeg om eind september een provinciaal symposium over 'het probleem van vereenzaming' te organiseren. De hulpverleners die dan met elkaar in discussie treden, krijgen het niet gemakkelijk. Smitsmans betoogt dat eenzame mensen vaak een negatief zelfbeeld hebben, zich niet gemakkelijk presenteren ten opzichte van relatief vreemden (sociale angst) en bovendien vaak introvert zijn. Om hun isolement te doorbreken moeten ze juist wel contact zoeken met anderen, en dus hun persoonlijkheid geweld aandoen. Daarnaast blijkt uit de enquête

dat ook eenzame mensen kieskeurig blijven in de contacten die ze (willen) aangaan. Sociale verschillen spelen daarbij een cruciale rol. De reeds aanwezige stedelijke voorzieningen voor alleenstaanden worden om die reden lang niet altijd gewaardeerd. 'Het Koffiehonk' -een ontmoetingscentrum voor alleenstaanden in de St. Nicolaasstraat- bereikt slechts een zeer specifiek deel van de doelgroep, zo blijkt uit de enquête. Heel wat respondenten zien Het Koffiehonk als "een gelegenheid voor mensen van de straat". Anderen hebben min of meer praktische bezwaren: ze noemen Het Koffiehonk "een hasjhonk", "een kletshonk" of géén plek voor een "actieve niet-roker". Een man vindt dat er teveel mensen van zijn eigen geslacht komen: een vrouw zou er wel naartoe willen, maar durft niet alleen. Terwijl Het Koffiehonk veel weerstand oproept, lijkt er niettemin behoefte aan een trefcentrum in de vorm van het door de CCA gewenste Open Huis. Smitsmans heeft berekend dat ongeveer 1000 alleenstaande Maastrichtenaren als potentiële bezoeker kunnen worden aangemerkt. Men verwacht er gezelligheid, hulp bij het maken van contact of bijvoorbeeld een persoonlijk gesprek. Smitsmans zet echter vraagtekens bij het succes dat een Open Huis kan boeken bij het doorbreken van eenzaamheid. Voor veel respondenten vormt de weg naar Open Huis nog een te grote barrière. Zij geven bijvoorbeeld aan dat ze behoefte hebben aan een meer persoonlijke benadering als huisbezoek. Daarnaast moet het Open Huis terdege rekening houden met de sociale verschillen tussen mensen. De toekomstige gebruikers vinden overeenkomst in leeftijd en ontwikkelingsniveau zelfs belangrijker dan het samen alleenstaand-zijn. Bij het opzetten van Open Huis-activiteiten levert dit zowel praktische als ethische problemen op, aldus Smitsmans. Er zullen volgens hem flinke investeringen nodig zijn om deze organisatorische problemen het hoofd te bieden. Daarnaast acht hij een goed evaluatieonderzoek noodzakelijk.

Het Open Huis kan mensen over de eerste drempel bij het zoeken van hulp trekken. Want wie zich eenzaam voelt, moet eigenlijk zijn gedrag veranderen, vindt Smitsmans met andere deskundigen. Een cursus voor verlegen mensen, groepstherapie, een zelfhulpgroep of een training sociale vaardigheden kunnen hier uitkomst bieden. Uit de enquête blijkt echter dat voor dergelijke 'interventies' relatief weinig belangstelling bestaat. Smitsmans concludeert daaruit dat men "de oplossing niet of te weinig bij zichzelf zoekt". Hij ziet hier een braakliggend terrein voor GVO: "Mensen bewust maken van de oorzaken en oplossingsmogelijkheden van eenzaamheid" en "het overtuigen van betrokkenen dat in principe iedereen een ander gedrag kan aanleren".

De CCA wil met haar symposium niet alleen het probleem van eenzaamheid belichten, maar hoopt ook dat er concrete voorstellen komen voor een Limburgs beleid. Momenteel wordt er in de provincie gewerkt aan een nieuwe welzijnsstructuur, waarbij de bestaande adviesraden worden vervangen door een nieuw Instituut Kategoriaal Overleg Limburg (IKOL). Het IKOL zal bestaan uit drie platforms -jeugd, ouderen en gehandicapten- met elk een eigen adviescommissie. Het CCA wil in die adviescommissies plaatsnemen, omdat juist in de genoemde categorieën heel veel eenzame mensen zouden voorkomen. Middels de adviescommissies hoopt men het probleem van de eenzaamheid op politiek niveau te kunnen aanpakken. Deelnemers heeft bovendien als voordeel dat subsidies -bijvoorbeeld voor een Open Huis- beter bereikbaar worden.

Emely Nobis